LAHOLMS TIDNING

N:R 104. ÅRG. 17. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson LÖRDAGEN DEN 8 MAJ 1948 Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. Lösnummer 12 öre.

Hink med brinnande tjära slogs ut

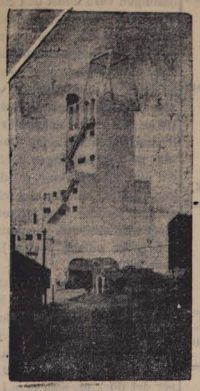

KOLGRUVA I VITT. Vid en stenl... va i Mosley, Lanceshire, har upp... verket byggts i helt ny stil, rena dina ytor i vitt tegel. Fast hur länge den vita färgen bibehålles i stenkolsdamm och rök är en annan historia.

Våldsam brand i Östersund
Skador för nära en miljon

ÖSTERSUND den 7. (TT)

Skador för mellan 800,000 kr och en milj. vållades vid en våldsam brand, som härjade på fredagsförmiddagen i centrum av Östersund. En fastighet, som inrymde restaurang Stadskällaren, lades i aska, och dessutom vållades stora skador på tre näraliggande fastigheter genom den kraftiga vattenbegjutningen.

Elden uppstod i restaurangens kök, där en snickare skulle värma en hink med tjära på gasspisen. Tjäran fattade eld och då snickaren skulle bära ut hinken snavade han och den brinnande tjäran rann ut. Mannens kläder antändes och han fick svåra brännskador på händerna och i huvudet. Elden fick mycket god näring i de torra väggarna i den gamla fastigheten och huset övertändes på några minuter. Även militär och hemvärn deltog i det svåra släckningsarbetet, som måste inriktas på de kringliggande fastigheterna. Borgerbrandkåren tillkallades med stadens flyglarmssirener.

Vid 11,30-tiden var brandmännen herre över elden. Branden hade då begränsats till restaurangens ruiner. Ett angränsande stort affärskomplex antändes i taket när branden rasade som värst, men här lyckades man släcka.

Genom den explosionsartade fart, som branden fick, hann några av de i restaurangen anställde inte ta sig ut genom trapporna utan brandmännen räddade fyra av dem genom ett fönster. Vid 13-tiden var elden släckt.

— Ett blixtnedslag vållade på fredagen en eldsvåda i Norrebo i Vimmerbytraktten, där ett tvåvåningshus tillhörigt lantbrukare Axel Johansson brann ned. Skadorna torde uppgå till inemot 60,000 kr.

— Nästan hela hyvleriet och sågverket hos Schlbergs AB i Munkedal har förstörts vid en eldsvåda som anställt skador för cirka 100,000 kr. Flera svårersättliga maskiner och mycket material förstördes.

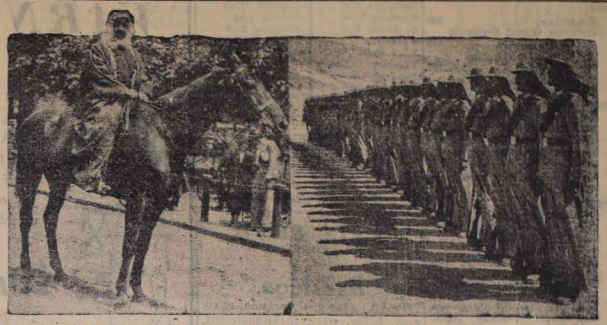

ARABARMÉERNA PÅ MARSCH MOT PALESTINA. Arabiska arméer har nu satt sig i rörelse mot Palestina, meddelar en korrespondent i arabbiljkvarteret. Kung Abdullah av Transjordanien har i ett telegram till Trygve Lie erbjudit judarna arabiskt medborgarskap i en palestinsk enhetsstat. Utbildningen av nya rekryter i Transjordanien fortgår i allt snabbare takt. — Kung Abdullah. — Rekryter i Transjordaniens arabiegion.

Sverige blev i går "kvalificerat för marshallhjälpen"

WASHINGTON den 7. (TT Reuter.)

Sverige och Luxemburg har på fredagen "kvalificerat sig för Marshallhjälp", förklaras det officiellt.

Samtidigt har hjälpleveranser på mer än 4 miljoner dollar godkänts till fyra andra länder, Danmark, Österrike, Grekland och Holland.

•

UD upplyser att Sverige har överlämnat en förklaring, enligt vilken det ansluter sig till Marshall-lagens syften och är villigt att i likhet med övriga Marshallländer sluta ett bilateralt avtal med USA. Om detta avtal kommer fortsatta underhandlingar att föras. De skall vara avslutade före den 3 juli.

— Marshallplanens "resande ambassadör" Averell Harriman flyger på söndag till Paris för att ha överläggningar med representanter för de sexton Marshallländerna. Han väntas tillbaka till USA om tio dagar för konferenser med Marshallplanens administrator, Paul Hoffman, varefter han åter beger sig till Frankrike för att slå upp sitt permanenta högkvarter i Paris.

200,000 fat bensin för Sverige, 2:a kv.

WASHINGTON den 7. (TT—Reuter)

Sverige får under andra kvartalet följande tilldelning av oljeprodukter: 200,000 fat bensin, 50,000 fat fotogen, 170,000 fat dieselolja och 100,000 fat eldningsolja III, meddelade handelsdepartementet på fredagen.

KÖPENHAMN: Den danska utrikeshandeln uppvisar för årets första kvartal enligt tidningen Börsen ett exportöverskott på 10 miljoner kr. Importvärdet var 677 och exportvärdet 687 milj. kr.

HAMBURG: Nytt rekord för stålproduktionen efter kriget inom den engelsk-amerikanska dubbelzonen noterades i april då 363,000 ton framställdes.

Enighet om vapenvila i Jerusalem

JERUSALEM den 7. (TT — Reuter.)

Officiellt meddelas att såväl araber som judar samtyckt till en vapenvila i Jerusalem från och med lördagen.

Efter förhandlingar i Jeriko med den brittiske överkommissarien Sir Alan Cunningham gick representanter för Arabförbundet med på att inställa fientligheterna, förutsatt att judarna gjorde detsamma. Den judiska försvarsorganisationen Haganah lovade därpå att utsända ordern eld upphör till alla sina trupper i den heliga staden.

Rallarböckerna fick hård kritik av rallartinget

STOCKHOLM den 7. (TT)

Författaren Olle Länsberg och hans rallarromaner var ute i blåsväder på fredagskvällen på Gillet. Det var inga milda ord, som de 150 rallarna, som samlats till rallarting, fällde över de "osanna" böckerna och filmerna. Man erkände nog, att man haft lite uppträ för sig och även att man haft flaskan i bakfickan, men det var ingen av rallarna, som varit med om sådana äventyr, som de beskylldes för i filmen Rallare.

Tinget hade sammankallats av tidsskrivare Enåsen, Örebro. Under kvällen presiderade basarbasen, d. v. s. baningenjör Zettermark.

FN:s atomkommission har gett upp

I VÄNTAN PÅ TIMMEN T. De judiska kolonister, som slagit sig ner i söd. Palestina har satt upp vapnade styrkor för att möta arabinvasionen. Här pa trullerar två vaktposter utmed det taggtrådsstängsel, som omger kolonistern. område.

Sovjet går inte med på internationell kontroll

LAKE SUCCESS den 7. (TT — Reuter.)

Efter tjugotvå månaders verksamhet har FN:s atomkommission funnit det lönlöst att fortsätta med sitt arbete så länge Sovjet vägrar att medverka till en internationell kontroll av atomkraften.

De amerikanska, brittiska och franska delegationerna framlade på fredagen en gemensam till säkerhetsrådet riktad rapport som inledes med orden: "Atomkommissionen konstaterar att den har råkat in i en återvändsgränd". Efter en redogörelse för meningsskiljaktigheterna mellan Sovjets delegater och de nio andra medlemmarna förordar de senare att kommissionens verksamhet nedläggas.

Majoriteten anser att atomkraften inte får exploateras på grundval av nationella intressen utan att utnyttjandet bör göras till en gemensam angelägenhet, förklaras det i rapporten. Sovjet hävdar å sin sida att majoritetens kontrollplan skulle vålla inträng i den nationella suveräniteten. Innan en internationell kontrollmyndighet tillsättas vill ryssarna att alla länder skall undertecknа en konvention, som kriminaliserar atombomber och förstöra sina lager av sådana vapen.

Majoritetens plan är det enda alternativet till en atomkapprustning, men det har inte ens visat sig möjligt att få ryssarna med på de grundläggande förutsättningarna för en effektiv kontroll, heter det vidare.

Kommissionens majoritet har kommit till den slutsatsen att samförstånd om effektiva kontrollåtgärder är beroende av samarbete på ett vidare politiskt fält. Kommissionens misslyckande är en följd av förhållanden som den inte kan bemästra. Det tjänar därför ingenting till att fortsätta arbetet.

Tre göteborgare över Atlanten i 7-meters koster

NEW YORK den 7. (TT:s korr.)

De tre äventyrslystna göteborgare, som seglat över Atlanten i en 7-meters kosterbåt är i dag de mest omtalade svenskarna i New York. Deras vådliga seglats skildras i stora illustrerade artiklar av tidningarna och sjöfartsexperter understryker att det är första gången en så liten segelbåt utan hjälpmotor gjort en liknande ärd.

Det var den 16 juni 1947 laurinkostern "Monsunen" med Ake Eliasson som skeppare och Gunar Hildebrand och Thor Wolff som besättning startade från Kåringön. Deras resa, som gått över tretton länder tog alltså nära ett år. Den svårraste etappen var sträckan från Miami till New York, som tog tolv dagar.

Utanför Cape Hatteras mötte vi en våldsam storm och upplevde de tre värsta dygnen under hela resan, berättar Ake Eliasson, som är lärare vid yrkesskolorna i Göteborg. Seglen slets sönder och det var ett under att båten höll. Vi kom 150 sjömil ur kursen. Hela tiden måste vi sitta fastsurrade vid rodret tills vi var alldeles dödströtta. Den enda mat vi fick på två dagar var vatten och bröd.

De tre göteborgarna har sålt 400 fotografier från färden till National Geografic Magazine och ombetts att skriva en bok, "vilket vi kanske också gör, om det är någon affär", säger de.

Hemresan anträdes den 28 maj med Transatlantics "Innaren".

Chefsbyte Långholmen—Härlanda

STOCKHOLM den 6. (TT)

På torsdagsmorgonen kom det officiellt besked om chefsbyttena på Långholmen och Härlanda. Överdirektör Hardy Göransson meddelade, att fängvårdsstyrelsen beviljat direktör Sven Kjellgård på Långholmen semester under juni och förordat honom att under juli uppehålla direktörsbefattningen vid fängvårdsanstalten på Härlanda. Styrelsen har vidare förordnat direktören på Härlanda Carl Zetterlund att under juni och juli uppehålla direktörsbefattningen på Långholmen.

NEW YORK: En amerikansk flygdelegation på ett fyrtiotal man har sänts till Dhahran i södra Saudi-Arabien för att studera flygfältsfrågor, meddelar Herald Tribune. I Saudi-Arabien har USA investerat ett kapital på 500 milj. dollars för oljeutvinning, varvid oljan med en rörledning skall föras fram till Medelhavet.

HONGKONG: Brittiska trupper har mäst ingriga med granatkastare till Hongkong-polisens hjälp mot beväpnade banditkopar på fastlandet mitt emot Hongkong. På torsdagskvällen sökte banditerna ta sig över den lilla flod som markerar gränsen till Hongkong-territoriet, men kunde avvisas av polisens flodbåtar.

Churchill:

Militär och politisk enhet villkor för förenat Europ

HAAG den 7. (TT — Reuter.)

Ett förenat Europa är ett livsviktigt behov för Europa och världen i denna mörka stund, sade Churchill i sitt tal inför de 800 delegaterna vid "Förenta Europa"-kongressen här på fredagseftermiddagen.

Churchill, som öppnade kongressen i egenskap av hedersordförande förklarade: Sedan jag talade om detta ämne i Zürich 1946 har händelseutvecklingen understött våra ansträngningar över förväntan. Stora regeringar har slutit sig samman med all sin exekutiva makt. Sexton europeiska stater är nu förbundna för ekonomiska syften, och fem har slutit ett intimt ekonomiskt och militärt förbund. Vi hoppas att denna kärna snart skall vinna anslutning från folken i Skandinavien och på Iberiska halvön samt från Italien som nu bör återta sin plats i nationernas gemenskap.

Denna kongress har samlat tankens och handlingens ledande män från alla fria länder i Europa. Trots att var och en inbjudits i sin egenskap av enskild individ kan kongressen och de beslut den ev. fattar med rätta göra anspråk på att representera Europas röst. Det är på tiden att denna röst höjs på denna skådeplats av kaos och förnedring som vållats genom det förgängnas misstag och hat och bland de faror som omger oss nu. Vi kan skydda oss mot dessa faror blott om vi glömmer de nationella hat- och revanschkänslorna och i stället njuter av de kulturella skatter, som tillhör alla och som är Europas verkliga arv.

Det är omöjligt att skilja ekonomi och försvar från den allmänna politiska strukturen. Ömsesidig hjälp på det ekonomiska området och samfällt militärt försvar måste ovandvikligen följas steg för steg av allt intimare politisk enhet, och att länderna accepterar en vidare suveränitet.

Men uppgiften för denna kongress är inte bara att låta Europa som en samlad enhet komma till tals, vi måste nu här besluta om upprättandet av en europeisk

församling, som ständigt kan göra den röst hörd och som vi hoppas skall röra allt större anslutning bland alla fria länder på vår kontinent.

Ett europaråd blir en underordnad men nödvändig del av FN-organisationen. Planerna för en världsregering kan kanske uppdelas i tre etapper, nämligen europaområdet inkluderande Storbritannien och dess imperium, vidare det västra halvklotet samt slutligen den stora Sovjetunionen.

Skyfall spolade bort nysatt potatis

KRISTIANSTAD den 7. (TT)

Ett häftigt åskväder drog på fredagseftermiddagen fram över kristianstadsbygden. Det urladdade sig över Linderödsåsen med skyfallsliknande regn och i Ullstorp i Önnestads socken uppskattades regnmängden till 100 mm. Regnet var så häftigt att jorden formligen sköljdes bort från åkrarna och nysatt potatis fördes av vattenmassorna nära en kilometer bort. Vägarna blev nästan oforbara och spärr måste uppsättas för att hindre olyckor. De skador som vållades uppskattas till bortåt 50,000 kronor.

Kungen reser hem på tisdag

NIZZA den 7. (TT — Reuter.)

Det är nu bestämt att kung Gustaf skall avsluta sin Rivieravistelse på tisdag, då han reser med sin privata järnvägsvagn, som kopplas till Medelhavsexpressen. På vägen gör konungen en dags uppehåll i Paris.

Västkustsill för tre milj. till Bizonien

GÖTEBORG den 7. (TT)

Avtal har enligt GHT träffats mellan Ministry of Food i London och Föreningen Västkustfisk om sillexport till Bizonien. Det rör sig om 700 ton eller cirka 60,000 tunnor, representerande ett värde av över tre miljoner svenska kronor. Utesslutande vintersill som redan finns i lager skall exporteras, och exporten börjar omedelbart för att vara avslutad efter cirka sex veckor.

HAAG: Belgien och Holland kommer på måndagen att undertecknа ett militärfördrag i Wassenaar.

Fördraget innebär samarbete vid organiseringen och användningen av trupper, evenanser och materiel samt teknisk forskning.

HELSINGFORS: Vid konferensen i Oslo var det alls inte fråga om de nordiska kommunistpartiernas ev. anslutning till Kominform, meddelar Finlands kommunistiska partis ledning. I fall denna fråga blir aktuell får varje land själv ta ställning till den.

En medelmåttig begåvning skyddar mot brottslighet?

STOCKHOLM den 7. (TT)

Det är inte något urval nedåt i intellektuellt avseende, som befolkar våra fängelser. Tvärtom är de underbegåvade fåtaliga, enligt en undersökning som överläkare T. Sondén redovisar i Tidskrift för kriminalvård.

Då docent Sondén började undersökningen väntade han sig, att den genomsnittliga intelligensnivån skulle visa sig vara påfallande låg och ge bekräftelse på den vanliga åsikten, att intellektuell torftighet är en viktig kriminalitetsbefrämjande faktor och att fängelseklientelet i intellektuellt avseende utgör ett urval nedåt i jämförelse med genomsnittsbefolkningen. Resultatet blev inte det väntade. De underbegåvade utgjorde endast 5,5 procent medan 73 procent föll inom området för "Det normala", överraskande var, att så många hör till de överbegåvare, icke mindre än 20 procent. En del av dessa har högre skolunderbyggnad än folkskola, ingen har dock studentexamen.

Det oväntat stora antalet överbegåvade drar tanken till en fråga som även i andra sammanhang tränger sig fram. Kan det möjligen förhålla sig så, att både låg och hög begåvning innebär risker för kriminella konflikter, som medelmåttorna är mera skyddade för? Man har anledning att ha uppmärksamheten riktad på denna fråga, ty ofta stöter man på fall, där det är tydligt, att just den goda begåvningen varit en av de faktorer som medverkat till den sociala missanpassningen och brotten.

Vanligen är det då fråga om en disproportion mellan den intellektuella utrustningen och möjligheterna att göra den socialt gällande, en disproportion som kan bero på otillräckliga psykiska resurser i andra avseenden eller på miljöförhållanden.

Brand anlagd för att dölja mord på förmögen gamling?

KARLSKRONA den 7. (TT)

Ett mystiskt dödsfall utredes f. n. av kriminalpolisen. I onsdags anträffades 77-årige f. d. typografen Folke Jansson död i sin lägenhet, Norra Skeppargränd 2. Grannarna, som ej sett honom sedan måndagseftermiddagen, alarmerade polisen, varvid konstaterades att det varit eld i en sängrummet, men att elden tydligen slocknat av syrebrist.

Jansson halvlåg livlös i sin soffa bakom den eldhärjade sängen. Några tecken till yttre våld har ej konstaterats vid obduktionen, och dödsorsaken är säkerligen kvävning. Polisen tror att elden i sängen vållats genom vårdslöshet vid rökning, vilket är så mycket mera mystiskt som Jansson sjäv aldrig rökt. Allt tyder därför på att den gamle på måndagskvällen haft besök av någon person och att denne vållat den ödesdigra branden. Ingen har emellertid ännu gett sig tillkänna. Dörren till lägenheten var låst och nyckeln satt på insidan. Ett glasfönster på dörren var utslaget.

Den avlidne har på senare tiden haft gemka stora penningsummor hemma, men polisen har ej kunnat finna några konkreta i lägenheten.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm.
Dagligt nyhets- o. annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne. Lösnummer 12 öre.

Redaktör: GUSTAF BERTLAND.

Telefoner:
Redaktionen 100
Redaktör Gustaf Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 199
Annonschef Axel Larssons bostad anka. 299

Prenumerationspris:
Vid postprenumeration och hembärning helår 17:—, halvår 9:25, kvartal 5:— och månad 1:85. Vid avhämtning på tidningens exp: Helår 16:—, halvår 8:65, kvartal 4:50 och månad 1:75.

Annonspriser:
Före text..... 21 öre pr mm.
Textsida ..... 23 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 25 „ „ „
Annonser till första sidan mottagas icke.
Under rubrikerna: Borttappat, Önskas hyra och Platssökande ..... 18 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings- vigsel- och födelsedagsannonser 6 kronor, 10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 8 fm. till införande i samma dags tidning.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.

Dödsfall

†

Min älskade make,
vår käre fader

Nils Pålsson

har i dag lämnat mig, barn, barnbarn, släkt och många vänner i namnlös sorg och saknad.

Bjärnared den 7 maj 1948.

NELLY PALSSON
Karl — Ester
Edvin.

Vad jorden gömmer
Ej hjärtat glömmer.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR alla prislägen. Allt ombesörjes.
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarbost. Mellbystrand. Tel. 69

Sigfr. E. Anderssons Begravningsbyrå
Gamlebygatan, Laholm.
Kistor, Svepningar
till platsens billigaste priser.
Allt ombesörjes. Tel. 175.

KRANSAR och BUKETTER.
Smakfullt bundna.
Till humana priser.
Kist- o. Altardekorationer utföras
FLORA BLOMSTERHANDEL.
Tel. 114, Laholm.

Vid DÖDSFALL,
Vänd Eder till
VEINGE BEGRAVNINGSBYRÅ.
KRANSAR, BUKETTER, SVEPNINGAR och KISTOR till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
VEINGE MÖBELAFFÄR. TEL. 61.

SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRÅ.
Tel. 54 Ränneslöv.
Tel. 68 Vallberga.
KISTOR och TILLBEHÖR.
i alla prislägen.
Hämtningar å dödsorterna.
Allt ombesörjes.

Fruktträdsspruta
(förstklassig)
till uthyrning.
HEMGÅRDEN, Laholm.
Tel. 55.

Smågrisar
köpas och säljas å följande platser, tisdagen den 11 maj:

Stäme kl. 8 fm.	Hishult 11.45
Ränneslöv 8.30	Kornhult 12.00
Vallberga 8.45	Käphult 12.30
Skottorp 9.00	Knäred 1.00
O. Karup 9.30	Skogaby 1.30
Hasslöv 9.45	Veinge by 2.00
Kärr 10.00	Oringe 2.15
Vindrarp 10.15	Tönnersjö 2.45
Jonstorp 10.30	Eldeberga 4.00
Växtorp 11.00	Genevad 4.15
Hårsabäck 11.15	Laholm 4.30

Endast grisar från absolut friska besättningar saluföras. Låg förmedlingsavgift. Vanliga villkor.
RAGNAR BENGTSSON, Ysby. Tel. 52.

Till salu

Badstuga,
2,5×3,5 meter med veranda, nyrenov., belägen nära Strandhotellet, till salu. Laholms Tidning anvisar.

Motorcykel, AJS,
topp 350 cc, renoverad, till salu. Nils Persson, Bastena, Växtorp.

Brännved
Vi utförsälja under hand för hushållsförbrukning all brännved från våra avverkningar i Växtorp. Veden levereras hemkörd. Kontant likvid. Beställningar emottagas per tel. 21 A Växtorp helst efter kl. 19.
GETINGE TRÄVARU A.-B.

Lättviktare,
Ilo, 98 cc., i gott skick, säljes billigt. Tel. 73 Hishult.

Gräsklippare
i lager.
VALLBERGA LANTMANNAFÖRENING.
Tel. 52 o. 100.

Galvaniserat HÖNSNÄT
i alla dimensioner, även lämpligt för revetering.
VALLBERGA LANTMANNAFÖRENING.
Tel. 52 o. 100.

Chevrolet personbil
2-dörrars, lilla modellen, körklar och i prima skick.
1 st. släpkärra för personbil till salu.
Tel. 82 Växtorp.

Flaggstänger
färdighyvlade och grundade, i olika längder hos
OLOF ASKLUNDS TRÄVARU-A.-B.
Tel. 41 Laholm.

Bilvagnsdäck,
4 st. 4,75×20, 1 st. 600×20, till salu billigt.
Tel. 568 Laholm.

Foderbetor
till salu. Eventuellt byte med halm. Enok Karlsson, Tormarp. Tel. 51 a Edenberga.

Prima jordgubbsplantor
till salu. Tel. 107 Vallberga.

En sugga
med grisningstid den 19/5, andra kull, samt några st. högdräktiga gyltor till salu. Tel. Växtorp 46.

Karsefors öppnar om Pingst!

VÅRNYHETER
i
KOSTYMER
JACKOR
KAPPOR
KAPPTYGER
KLÄNNINGAR
o. s. v.
nu inkomna hos
Lundins
Dam- och Herrekiperingsaffär.

Glöm ej auktionen.
Tisdagen den 11 maj kl. 10 f. m. hos f. Kemikaliehandl. Alfr. J. Larsson, Danska vägen, Laholm, (mitt emot Prästgården) varvid kommer att försäljas matrumsmöbel av ek, sängkammarmöbel i mahogny, linnevaror, sängkläder, mattor, porslin, kristall, glas, nysilver, elektr. armatur, prydnadssaker och diverse husgeråd m. m.
Mattssons Fastighetsaffär, Laholm
Tel. 29 JOHN BENGTSSON Tel. 29

FOTBOLL
söndagen den 9 maj.
Sydsvenska serien. **Limhamns IF—Laholms BK.**
å Idrottsplatsen kl. 14.00.
Div. III. Ränneslövs G. I. F.—Laholms B. K. b. vid Vattentornet kl. 10.30.

DETTA HÄNDER I LAHOLM I PINGST:
Stor Idrottsmässa
med uppträdande av förnämliga artister.

Skärsjödal - Markaryd.
DANS lördagen den 8 maj kl. 8—12 em. Stures Dansorkester.
Söndagen den 9 maj kl. 7—11 em. Tre Hot Boys orkester.

UTSÄDE.
För vårsådden finnes i lager havre, vårvete, Barres kålrot samt gräsfröer i stor sortering.
OSCAR SWENSSON. Tel. 5 HISHULT.

ÖNSKAS KÖPA POTATIS
osorterade, alla sorter, köpes för export. Minsta mått dock 2,5 cm. Potatisen skall hämtas å gårdarna och lastas lösa (ej säckade). Ring eller meddela omedelbart.
HJ. MANSSON. Tel. 37 HISHULT.

Smågrisar,
prima i vikt 15—25 kg., köpas för omgående lastning.
EMIL NILSSON, Örkelljunga, tel. 113.

Bilar köpas
för nedskrotning till högsta priser.
Henning Johansson, Fridhem. Bygget. Tel. 24 — bostaden 34.

Slakthöns
och tuppkycklingar köpes varje vecka till högsta möjliga priser. Hämtas. Tel. 80 Ysby eller tel. 5 Asljunga.
VIKTOR NILSSON.

Smågrisar
köpas varje vecka för export.
Erik Bengtssons Grisexport.
Tel. 225 MARKARYD Tel. 225

Skummeslövs SLKF-avd.
har möte i bygdegården tisdagen den 11 maj kl. 19.
Styrelsen.

Lediga platser

El-montörer
erhålla arbete cirka ett års tid vid Vallberga mejeris nybyggnad.
Vidare meddelande tel. Malmö 50762, eller efter kontorstid 15900.

Pojke,
snygg och ordentlig, erhåller plats.
ALMLUNDS KONDITORI.
Tel. 328 Laholm.

Flicka
erhåller plats i disk å LAHOLMS STADSHOTELL.
Hög lön.
Tel. 11.

NÖJEN

FOTBOLL
i Hallandsserien Div. 3 på planen i Hishult söndagen den 9 maj kl. 2 e. m.
LAHOLMS I. F:s B-LAG—HISHULTS A. I. S.
Lagadalsserien kl. 10 f. m.
Ränneslövs B-lag—Hishults B-lag.

Fotboll
Fotbollsplanen i Skogaby söndagen den 9 maj kl. 9,30
VEINGE IF B—SKOGABY BK.

Borttappat

Navkapsel
till Ford V8 borttappad å vägen Hishult—Markaryd. Upphittaren bedes meddela sig till Bertil Melin, Markaryd, tel. 83.

Önskas hyra

Sommarstuga
önskas hyra för tiden 15/7—7/8 ell. 15/8. Svar till "Pris och läge", Laholms Tidning, Laholm.

LT
DEN 8 MAJ.

Vårt dagliga bröd — i morgon.

På 1930-talet räknade man ganska allmänt med permanent överproduktion av livsmedel. Det var då rekordskördar under en följd av år, och bl. a. i Sverige var man förutseende nog att lagra spannmål, något som hör till den bramstorpska jordbrukspolitikens förtjänster. Dock — man torde icke kunna tala om överproduktion ens under 1930-talet, om man ser på livsmedelsfrågan ur internationell synpunkt. Då som nu fanns det trots temporära lokala överflöd miljoner och åter miljoner människor i världen, vilka icke hade mat tillräckligt att äta sig ordentligt mätta.

Efter ett nytt långt och förbittrat världskrig råder det nu brist på livsmedel nästan överallt. Man räknar icke med att denna brist skall kunna övervinnas på lång tid. 27-mannakommittén, som framlagt sitt stora förslag till svenska jordbrukets rationalisering, är sålunda benägen att tro, att livsmedelsbristen i världen skall fortsätta ännu något tiotal år. Det ifrågasättes dock, om icke de svenska jordbruksutredarna varit alltför optimistiska på den punkten. FN:s livsmedelsorganisation FAO har en långt mer pessimistisk syn på framtiden. Organisationens chef Sir John Boyd Orr förklarade sålunda nyligen, att livsmedelsbristen i världen nu bara börjat. Hela mänskligheten vacklar mot undergången på grund av brist på mat, anser han. Det finns bara 50 procents chans till att världen någonsin kan komma över livsmedelsproblemet.

Vilket material FAO har för bedömande av livsmedelssituationen nu och under de närmaste årtiondena är obekant. Emellertid kan man antaga, att det är befolknings utvecklingen, som ligger till grund för kalkylerna. Det råder en enorm folkökning i hela världen, en ökning i förhållande till vilken den oerhörda människoslakten under kriget blir betydelselös. Sveriges folkmängd nådde 5-miljonerssiffran 1897. Endast 26 år senare passerades 6-miljonersstrecket. Vid 1946 års slut var folkmängden i runt tal 6,764,000. Med all säkerhet kommer 7-miljonerssiffran att nås något av de första åren på 1950-talet. Det vill med andra ord säga, att Sverige ökat sin folkmängd med 40 procent på föga mer än ett halvt sekel! Och detta trots att en icke obetydlig utvandring ägt rum under de första årtiondena av denna tidsperiod.

I det övriga Europa torde folkökningen vara minst lika stor, likaså i andra delar av världen. Följden av detta måste naturligtvis bli, att livsmedelskonsumtionen ökas i motsvarande eller i ännu högre grad, ty med stigande välstånd äter man också mer. åtminstone intill en viss gräns. Frågan är nu, om livsmedelsproduktionen kan hålla takt med folkökningen. Det är väl det som FAO fruktar, att den icke kan. Säkert kan den det icke utan att nya jordområden lägges under plogen. Effektivare brukning av den redan odlade jorden lär icke vara tillfyllest.

Det är alltid vanskligt att göra kalkyler för framtiden. När det kommer till kritan, är dock vår livsmedelsfråga av sådan vikt, att den icke överträffas av något annat problem. (Inom parentes sagt ser det dock ut, som man i svensk politik inte inser denna enkla sanning.) När maten är slut, får man lämna andra timliga problem å sidoför det absolut nödvändiga att skaffa något att äta. Så kommer man också säkert att göra världen runt. Därför är nog FAO:s farhågor för att en del av människosläktet skall dö av svält betydligt överdrivna. Det finns enorma områden, som kan odlas upp och ge bröd.

Men situationen kan bli den, att folkökning och livsmedelskonsumtion kommer att ligga någon hästlängd före nyodling och produktion. Konsekvensen härav skulle för Sveriges del bli, att vi inte när som helst till gott pris kan köpa vad som helst från utlandet, detta icke ens om det som vi hoppas blir en långvarig fred. Allt talar för att vi bör inrätta oss så att det svenska jordbruket kan försörja det svenska folket med livsmedel. Men om detta skall bli möjligt, måste det drivas en mer jordbruksvänlig politik än hittills.

LAHOLM

VÄDERLEKEN:
Utsikter för södra Götaland och västkusten: Svag växlande vind, uppehållsväder, tidvis rätt klart, tämligen varmt.

Kläder
för alla väder hos
Lundins

Sexåring sköt sin syster i låret.

En 15-årig dotter till lantbrukaren Sven Andersson i Fjälasjö, Fagered, blev på onsdagseftermiddagen vådaskjuten i ena låret, men dessbättre tog skottet så lyckligt att några större blodkärl inte skadades, och trots att en hel del muskler slets av, har man på Falkenbergs lasarett gott hopp om att flickan skall slippa ifrån olyckshändelsen utan framtida men.

Det var hennes 6-årige bror som höll i geväret, och olyckan inträffade i gårdens brygghus, där lantbrukare Andersson ställt ifrån sig ett laddat hagelgevär. Medan dottern Margit höll på med att tvätta kom hennes lille bror in och började fingra på geväret. Härvid kom han åt avtryckaren och ena pipan brann av, varvid skottet träffade flickan i ena lårets utsida, snett framifrån. Genom att en granne, som hörde skottet och skriken, omedelbart tillkallade en droskbil kunde flickan snabbt komma under läkarbehandling.

Den 6-årige skytten fick en chock, och i rädsla för vad han

Hemslöjdsgardiner
i bomull.
Se vår specialskyltning.
Falckens
CARLSSON & ANDREASSON
Storg. 32. Halmstad. Tel. 48.

gjort gömde han sig så att man inte hittade honom förrän vid 20,30-tiden.

1947 års höskörd.

Prof. J. Axelsson vid lantbrukshögskolan, Uppsala, har nu framlagt resultaten av sina undersökningar rörande kvaliteten hos 1947 års hö. Han konstaterar i Lantmannen, att kvaliteten varit något högre än de närmast föregående årens, medan den ej kom upp till 1943 års. Resultaten bekräftar tidigare gjord erfarenhet, att under år med ringa försommarnederbörd, som med för en i förhållandena till normala år minskad hömängd, en kompensation erhålles i form av förbättrad kvalité. Inom landsdelar, där man hade ungefär normal nederbörd, var kvaliteten förhållandevis låg. Som det även inom dessa landsdelar bör vara möjligt att bereda hö med åtminstone normal kvalitet, har upplysningsverksamheten inom landet alltjämt en viktig uppgift att fylla. En förbättrad hökvalitet är nämligen — främst inom dessa områden — av mycket stor ekonomisk betydelse för jordbruket, tillägger prof. Axelsson.

I nya lastbilstaxorna

ingår skatt till betydande belopp efter bensinskattens höjning, konstaterar Sv. lasttrafikbilägareförbundet. I körlegan på exempelvis långtraden Stockholm—Göteborg ingår skatt på 38 proc. vid körning enligt kilometertaxan. På sträckan Örebro—Stockholm uppgår skatten till 52 kr. eller 36 proc. av frakten. På medellänga och korta avstånd blir skattesatserna endast obetydligt lägre. Så blir exempelvis på en sträcka av 12 mil (Västerås—Stockholm) skatten 35 proc. (körlega 87 kr. och skatt 30 kr.) och på 7 mil (Uppsala—Stockholm) också 35 proc., 58 resp. 21 kr., samt på 37 km. (Stockholm—Södertälje) 33 proc., med en körlega av 35 kr. och en skatt av 12 kr.

De transporter där skatten inverkar mest synes vara timtaxan; här kan skatten beräknas till 20—25 proc. Det är alltså en mycket stor belastning bil- och bensinskatterna utgör för åkarna.

Kyrklig samfällighet.

Kamrarkollegium föreslår, att Eldsberga och Tönnersjö församlingar från 1 januari 1949 skall bilda en kyrklig samfällighet för vår den om de angelägenheter, som avser frågor om prästerskapets löner och boställen samt tillsättande och avskedande av den för församlingarna gemensamma klockaren, organisten och kyrkosångaren samt dennes löneförmåner. Kollegiet föreslår att antalet kyrkofullmäktige för samfälligheten skall vara 15. De uppgifter som tillkom mer samfällighetens kyrkoråd skall tills nyval äger rum bestridas av pastoratskyrkorådet. Val av ledamöter och suppleanter i samfälligheten kyrkoråd skall första gången äga rum i november eller december 1949 och gälla för två år, räknat från 1 jan. 1950.

Jordbruksministern på besök på Plönninge.

Statsrådet Sköld höll Kristi himmelsfärdsdag ett nykterhetsföredrag i Harplinge. Han passade samtidigt på tillfället att bese lantmannaskolan på Plönninge, dit han anlände på förmiddagen i sällskap med landshövding Johansson, landstingsdirektören Restad samt några av lantmannaskolans styrelseledamöter. Före avfärden från Plönninge bjöd skolan på lunch.

MYSTIK I LAHOLM:

Byxlös man på torgpromenad.

En underlig syn kunde skådas på Laholms torg i dag på förmiddagen. Det var en byxlös man, som över torget gick in på polisstationen, antagligen för att få hjälp i den prekära situationen. Det hela verkade ju mystiskt, och vi ringde till polisen och bad att få veta, vad som stod på. Det var just som tidningen skulle börja tryckas, och polisen hade då ännu inte utrett "fallet" och sade sig inte kunna säga någonting. Tyvärr kan vi därför inte i dagens nummer lämna våra läsare någon förklaring till den något kuriösa händelsen.

Från annat håll har vi fått veta, att den byxlöse mannen är en stockholmare, enligt en uppgift järnvägstjänsteman.. Han kom till Laholm i går kväll och beställde då ett resanderum. Antagligen har han dock inte bott i detta under natten. Hur han blivit av med sina byxor är obekant, men ett par sådana har tidigt på morgonen hittats i Torggränd.

FAMILJENYHETER

FÖDELSEDAGAR:

95 år

fyller i dag f. hemmansägaren Ola Nilsson, Salomonhög, Grevie. Nilsson har varit lantbrukare i Salomonhög, där han brukat en gård, som gått i arv i flera generationer. Trots sin höga ålder är jubilaren vid en mycket god vigör och ses dagligen ute.

85 år

fyller i morgon f. lantbr. August Olsson, Ränneslöv. O., som är född i Växtorp, vistades i yngre år ett tjugotal år i Amerika och bosatte sig vid hemkomsten till fädernebygden i Ränneslöv, där han köpte en gård, som han för något år sedan överlåt till en son. Han var i sin krafts dagar en duktig jordbrukare.

80 år

fyller i morgon f. lantbr. Per Nilsson, Torp, Hasslöv. N. är född i Troedsfälle. Efter att i unga år ha varit behjälplig med gårdens skötsel, innehade han några år ett arrendetorp i Hasslöv. På 1920-talet köpte han en gård i Torp, som han brukade till för ett par år sedan. Tidigare ägde han även en annan gård i Torp, som numera innehaves av hans son. Nilsson har utfört ett betydelsefullt odlingsarbete. På sin tid deltog han även i det kommunala livet och hade ett flertal uppdrag. Han begår sin åttioårsdag vid god vigör.

80 år

fyller i dag Svenska frälsningsarméns grand old man, kommendörkapten Karl Larsson, Sundbyberg.

60 år

fyller i morgon lantbrukaren Edmund Nylin, Tönnersjö. Han brukade under mer än 25 år Lundsgård, som han drev upp till en mönstergård. För några år sedan fråndrädde han huvudgården och brukar ett till Lundsgård hörande mindre ställe, där han också uppfört en villa. Tidigare var jubilaren livligt verksam inom jordbrukarnas föreningsrörelse och hade även en del kommunala uppdrag. Han var sålunda under en längre tid nämndeman.

60 år

fyller i dag fröken Agda Bengtsson, Ysby.

60 år

fyller i dag skogsarbetaren Artur Jakobsson, Bernalt, Skånes Fagerhult.

50 år

fyller i morgon fru Ulla Löfström, maka till direktör Eric Löfström, Hjelmsjö, Örkelljunga.

Hon är född i Nevitshögs församling, där fadern var tegelmästare. Inom Örkelljunga husmodersförening har hon beklätt posterna som v. ordf. och sekreterare.

50 år

fyller i dag fru Ida Bengtsson, maka till lantbr. Bror Bengtsson, Norra Össjö, Hishult.

40 år

fyller på måndag lantbrukaren Erik Larsson, Veka, Skottorp.

HYLLNINGAR:

— På sin femtioårsdag i går blev lantbrukaren Jonnes Jonasson, Västra Haghult, Markaryd, föremål för livliga hyllningar. Markaryds SLU-avdelning uppvaktade genom lantbr. Arne Andersson, Köphult, med blommor och syskonkretsen med ett större tennfat med gården ingraverad. Den överlämnades av brodern, byggmästare Edmund Jonasson, som också höll tal till jubilaren. För Markaryds elektriska andelsförening överlämnade sågverksägare Karl Johansson, Ulvaryd en golvlampa, och fullmäktige i Markaryds socken överlämnade genom landstingsman Algot Lundin en penningsumma med textad adress. Med penningar och textad adress uppvaktade även lantbr. Arvid Svensson, Sanna, å mejeriföreningens vägnar, och för grannarna överräckte lantbr. Johan Svensson likaledes pengar och adress. På kvällen gav jubilaren middag i sitt hem för ett hundratal personer och blev därvid livligt hyllad, bl. a. i tal av lantbr. Karl Salomonsson, Gustavsborg, fabrikör Karl Wahlberg, Koddeböke och redaktör Carl Granesko, Markaryd.

Jonnes Jonasson övertog för ca 20 år sedan sin faders gård, vilken han ännu har och vilken gått i släkten i hundratals år. Livligt intresserad av bondesamhällets organisationer blev han 1928 ordf. i Markaryds SLU-avdelning och kvarstod som sådan några år framåt. Jonasson har tillhört o. tillhör en rad organisationer i markarydsorten, han är styrelseledamot i Markaryds andelsförening och innehar samma befattning i Markaryds mejeriförening, han är ordf. och kassör i Haghults vägförening och innehar samma sysslor i Markaryds sockens stenkrossförening. Han har vidare tillhört styrelsen för bondeförbundsavdelningen och kyrkofullmäktige samt varit huvudman i Markaryds sockens sparbank. Sedan 1942 tillhör han Markaryds sockenfullmäktige. Att J. är en kunnig man på skilda områden behöver inte särskilt poängteras när man tagit del av listan för hans förtroendeuppdrag. Det kan dock nämnas, att han är en god talare och debattör och en man som med intresse och redbarhet sköter sina uppdrag.

DÖDSFALL:

August Svensson. I en ålder av 79 år avled i går hemmansäg. August Svensson, Laxvik. Han var född i Österp, Laholms landsförsamling och reste efter några år som hjälpreda hos fadern till Amerika där han under några år sysslade med litet av varje, var med om att bygga järnväg och skötte en tid kapplöpningshästar. Till 1926 brukade han den gård, som han eftet hemkomsten till Sverige övertog efter fadern. Han övertog då i stället Sönnergård i Påarp, vilken gård han emellertid endast innehade i tre år. 1929 flyttade han in i en villa han lätit bygga i Laxvik, där han sedan under årens lopp blev något av en traktens "allt i allo".

Ankling sedan många år sörjes han närmast av sju barn.

Hilma Hallberg. I en ålder av 83 år avled på onsdagen fröken Hilma Hallberg, Halmstad. Hon var född i Laholm, där hennes far, Per Hallberg, var handlande. I sitt hem i Laholm har fröken Hallberg tillbragt sin mesta tid. För cirka tolv år sedan flyttade hon till en syster i Halmstad, och när denna avled år 1941 bodde hon först en tid på Nissabo och sedan på annat håll i staden. Den bortgångna intresserade sig varmt för hjälpverksamhet och i det tysta verkade hon genom gåvor och understöd till olika institutioner för välgörande ändamål och till missionen. Närmast sörjes den bortgångna av tre systerbarn, två bosatta i Halmstad och ett i Göteborg.

Nils Pålsson. I en ålder av 84 år avled i går f. d. lantbrukaren Nils Pålsson, Bjärnared, Hishult.

Den bortgångne var född i Farhult i Skåne och kom till Bjärnared för cirka 50 år sedan där han övertog sin svärfaders lantbruk. Pålsson innehade senare två andra lantbruk i orten och det sista överlämnade han till en son.

Pålsson efterlämnar minnet av en sympatisk och gladlynt man. Han sörjes närmast av maka, två söner samt svärdotter.

Britta Antonsson. På torsdagen avled i Stockholm efter en längre tids sjuklighet fröken Britta Antonsson i en ålder av endast 24 år. Hon hade vistats i Stockholm ett par år för att utbilda sig till retuschös men måste på grund av sjukdom avbryta sina studier. Den i så unga år bortryckta sörjes närmast av föräldrar, f. lantbr. Anton Carlsson, Glänningesjö, Laholm, och hans maka, tre bröder, en syster och svägerskor.

BEGRAVNING:

— En högtidlig begravning har ägt rum i Markaryds kyrka då stoftet efter f. d. lantbrukaren Jonas Bäckman, Fjärholma, Markaryd, vigdes till den eviga vilan. Efter psalmsång höll komminiister Viktor Magnusson ett vackert och varmhjärtat griftetal med texten hämtad ur Apostlagärningarna 1: 11, varpå följde jordfästning och psalm 577. Vid graven hölls tal av en son, lantbrukaren Georg Bäckman, Axhult, som talade för barnen. För släkt och vänner talade f. handlanden G. A. Gustavsson, Timsfors och lantbr. Johan Johansson, Fjärholma. En vacker blomstergård nedlades vid griften.

— I Örkelljunga kyrka jordfästes i onsdags stoftet av lantbrukare Tore Nilsson, Bjärabygget. Prestaverande var lantbrukarna Joel Bengtsson, Bjärabygget, och August Karlsson, Skogen. Akten inleddes med ps. 570: 1—2, varefter komminister H. Plantin höll en betraktelse över orden i Kor. 13: 12. Efter jordfästningen och ps. 355: 1—3 följde altartjänst och till sist ps. 572: 4. Därefter bars kistan till graven på västra kyrkogården, där officianten läste en bön. Tal till den avlidnes minne hölls av åkare Knut Boström, Kvidinge, och lantbrukare Egon Nilsson, Ishult, Eket. De anhörigas tack frambars av åkare K. Boström, Kvidinge. Många kransar hade sänts till båren.

FRITIDSSKOR
SANDALER och
TRÄTOFFLOR i
trevliga modeller inkomna.
ERIC KARLSSON
Manufaktur- & Skoaffär,
Laholm.

Förlovnings- o. Vigsel-
ringar
bäst hos
EMILSON, LAHOLM

Revision av stadsplanen i LAHOLM?

Krav framfört på Laholms Fastighetsägareförenings årsmöte i går.

Laholms Fastighetsägareförening hade i går årsmöte å Nilssons pensionat. Föreningens ordf., redaktör Carl Eric Lundblad, hälsade välkommen och lämnade en redogörelse för föreningens arbete under den gångna vintern. Av densamma framgick, att föreningen bl. a. gjort en framställning till staden att denna skulle övertaga vinterväghållning och snöbortforsling. Denna sak hade stadsfullmäktige beslutat utreda grundligt och i samband därmed även utreda frågan om trottoarkostnaderna.

Till att leda dagens förhandlingar utsågs hr Lundblad. Räkenskaperna godkändes och ansvarsfrihet beviljades.

Till styrelseledamöter för två år omvaldes de i tur avgående red. Carl Eric Lundblad, förvaltare H. Hilderfors och köpman Nilsson. Till suppl. omvaldes bryggeriägare John Svensson och nyvaldes skräddaremästare Filip Hägerström. Till revisorer omvaldes köpman Ragnar W. Bengtsson och fabrikör Elis Lindeskog, suppl. red. Axel Ejwertz. Omvald till Sveriges Fastighetsägareförbunds kongress i Halmstad blev hr Lundblad med hr Malte Ingvarsson som suppl.

En skrivelse med förslag, att föreningen borde tillsätta en syne- och värderingsman att närvara och föra protokoll vid av- och tillträde av lägenheter, remitterades till styrelsen för yttrande och förslag.

Ordf. lämnade en redogörelse för dagsläget å fastighetsmarknaden och de svårigheter, som fastighetsägarna stålsätts inför i dagens läge. I samband därmed uppstod en längre diskussion, där köpman Hugo Andrén framhöll de stora svårigheter, som stadsplanen i Laholm vållat fastighetsägarna så fort dessa velat bygga. På hr Andréns förslag fick styrelsen i uppdrag att utreda frågan om en revision av stadsplanen och event. lägga fram något förslag till föreningens höstmöte.

Vidare diskuterades en del aktuella problem, särskilt oljeledningen och den oljekvantitet, som fastighetsägarna kan räkna till nästa bränsleåsong, och beslöts att hos förbundet snarast göra en förfrågan i denna sak. Till sist följde samkväm.

Senaste nytt:

Hemfridsbrott och våldtäktsförsök i Ränneslöv

ENSAMBOENDE KVINNA FICK MITT I NATTEN UTKÄMPA EN VILD STRID MED OKÄND VÅLDTÄKTSMAN.

Ett hemskt uppvaknande fick i natt en ensamboende medelålders kvinna i Ränneslöv vara med om. Någon gång mellan 11 och 12 på natten vaknade hon plötsligt upp vid att en ficklampa lyste henne i ansiktet. Det var en för henne okänd man, som berett sig tillträde genom ett fönster och nu försökte begå nesligt våld mot henne.

Men kvinnan lyckades värja sig, kom upp ur sängen och kunde efter en längre batalj med fridstöraren fly ut i natten i bara nattdräkten. Hon tog sig fram till närmaste granne och därifrån alarmerades fjärdingsman Hjalmar Jönsson i Vallberga, som snart anländde till platsen. Då var emellertid fridstöraren försvunnen och några spår efter honom kunde man inte upptäcka.

På grund av mörkret var det svårt för kvinnan att få något signalement på den okände, men hon uppskattar hans ålder till omkring 30 år. Under den våldsamma strid, som försiggick innan hon kunde slita sig loss och fly, slogs fönsterrutor och fönsterträd sönder och sängkläder spreds över hela lägenheten. Några skador fick hon inte men givetvis en svår chock av det inträffade. Då mannen berett sig tillträde genom ett fönster, verkar det som om han vore väl bekant med förhållandena.

Spaningarna efter våldsmannen kommer att fortsätta i dag, ty på grund av mörkret i natt var det svårt att få upp något spår, meddelar fjärdingsman Jönsson på Laholms Tidnings förfrågan.

Två fotbollsplaner vid »Snickerhöj»?

CARL IFVARSONMONUMENTET PLACERAS VID VÄGPORTEN.

Drätselkammaren hade i går kväll ett fem timmar långt sammanträde under ordföranderskap av bokhandlande Einar Lindgren. Ett stort antal viktiga frågor stod på dagordningen.

Ifvarsonkommitténs framställning om att få placera Ifvarsonmonumentet vid vägporten — där attrappen en längre tid varit uppställd — bifölls, och det beslöts, att staden skulle bekosta gjutningen av sockeln.

Beslöts föreslå stadsfullmäktige att taga i anspråk stadens mark mellan den s. k. "Snickerhöj" på Sofieområdet och fram till Kristianstadsvägen till två träningsplaner för fotbollsspelarna. Idrottens representanter inom DK hade intet direkt att erinra mot det föreslagna området, vars enda nackdel är att det ligger väl långt från idrottsplatsen. Det föreslagna området vid Linfabriken ansågs bli allt för dyrt i inköp.

Eldbegängelseföreningens hemställan om fria transporter till krematoriet i Halmstad avslogs efter votering.

Beslöts biträda folkskolestyrelsens förslag att tjänstebostäderna vid Nyby skulle upphöra att vara tjänstebostäder, dock med rätt för tjänsteinnehavaren att förhyra desamma. Vidare beslöts tapetsera ett rum hos folkskolläraren. Skolstyrelsens begäran om ett anslag av 750 kr. till skolmåltider för 10 barn i Laholms folkskola bifölls likaledes.

Hr Erik Docks framställning om en kloakbrunn utanför hans fastighet remitterades till drätselkammarens andra avdelning för utredning.

Hrr Julius Petterssons och Artur Larssons framställning om flyttning av lekplatsen i Stadsparken och inträttande av lekplats på Blomstervägsområdet remitterades till en särskild utredningskommitté, bestående av hrr Folke Willstrand och Ragnar Jönsson.

Det föreslagna köpekontraktet med Esseli godkändes med smärre ändringar. Hälsovårdsnämndens förslag till rättutrotning, slutande på 1200 kr., godkändes. Byggmästare Nils Larssons anbud på nytt staket vid folkskolan, slutande på 1620 kr., antogs. Viss turordning för byggnadstillstånd fastställdes.

Det meddelades, att förhandlingarna med kommunalarbetarna om nytt avtal strandat. Laholms arbetrekommun och Laholms Idrottsförening begärde från kommunal nöjesskatt vid fester i Stadsparken. Laholms Boxningssällskap fick tillstånd att anordna fest å Tivolitorget endast under tiden 15—16—17 maj och befriades också från kommunal nöjesskatt.

En civilförsvarscentral i pensionärshemmets källare hade föreslagits av civilförsvarsstyrelsen i Halland. Beslöts att utreda kostnaderna. Till civilförsvaret anslogs 60 kr. för utbildning av personal inom detsamma.

Vidare beslöts att inköpa ny flaggstång till Samrealskolan i stället för den nedblåsta och en ny gräsklippare med motor till Idrottsplatsen. Beslöts en grundlig utredning beträffande nedläggandet av bäcken i kulvert mellan flicksocutstugan och Frummerins fastighet, eventuellt ända bort till Järnvägsgatan.

STATSRÅDET MÖLLER:

Enig nordisk utrikespolitik

Förutsättning för militärt samarbete.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Den utrikespolitiska situationen kommer att bli föremål för överläggningar och diskussioner när de tre nordiska statsministrarna på söndag sammanträffar i Stockholm i anledning av att den svenska socialdemokratiska partikongressen öppnas, meddelar statsminister Erlander.

Statsrådet Möller säger när MT för på tal de presskommentarer, som gjorts med anledning av hans uttalande i Köpenhamn, att en förutsättning för det militära samarbetet i Skandinavien är att de skandinaviska staterna i förhållande till sin folkmängd kommer någorlunda på likställd fot då det gäller försvarsväsendets effektivitet. En annan förutsättning är att utrikespolitiken i de tre länderna följer samma huvudlinjer. Jag ville också gärna med mina ord uppmuntra danska vänner, som vill dri va fram ett relativt starkt försvar.

Konfirmation

ägde i onsdags rum i Örkelljunga kyrka med kyrkoherde Harald Bergentz vinterkonfirmander. Efter psalm 424: 4—6 vidtog förhören. Sedan psalm 174: 9—11 sjungits höll Kyrkoherden tal till de unga och som avslutning sjöngs psalm 396: 2 och 404: 6. I går ägde gemensam nattvardsgång rum.

Markarydsbygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör: SVEN B. JONSSON. Tel. 150.

Markaryds Bio
Söndag kl. 5 och 8 em.
JAG ALSKAR DIG, KARLSSON
med Marguerite Viby och Sture Lagerwall.
Barntillåten.
Barnbilj. till söndagens 5-föreställn.

Markaryds Bio

spelar i kväll, lördag "Under Afrikas himmel" med Gregory Peck och Joan Bennett i huvudrollerna. Filmen utgör en rafflande triangeldrama under Afrikas himmel med lejon- och buffeljakt. På söndag spelas "Jag älskar Dig, Karlsson" med Marguerite Viby, Sture Lagerwall och Olof Winnerstrand i huvudrollerna. En verkligt trevlig o. gemytlig film som säkerligen kommer att samla mängder av intresserad publik. Söndagens första föreställning börjar kl. 5 och till den na säljas barnbiljetter.

Skärsjödal, Markaryd.

På lördag blir det dans efter Stures Dansorkester och på söndagen efter The Hot Boys orkester. Att observera är att lördagens dans på går mellan kl. 8—12 och söndagen mellan kl. 7—11 em.

C:a 50 balter till Amerika.

Största gruppen, som på en gång lämnat Sverige.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

På lördagsmorgonen avreste enligt DN ett 50-tal ester, letter och litauer från Stockholm för att på kvällen gå ombord på Gripsholm och resa vidare till Nord- och Sydamerika, där de skall slå sig ner.

Det är troligen den största grupp balter, som på en gång lämnat Sverige.

Ryssunderstödda nationaldemokr. i Berlin nazis?

Påstår engelsk brigadgeneral.

BERLIN i dag. (TT fr. Reuter).

Under fredagens sammanträde med kommendaturen i Berlin sade den brittiske representanten brigadgeneral Benson att det nygrundade nationaldemokratiska partiet, som har ryssarnas stöd, är det första hotande tecknet på att nazismen kan leva upp igen i Berlin.

På BIO

Centrum i Laholm

hade i går premiär på "Två kvinnor." Det är en trevlig och underhållande svensk film. Handlingen är skickligt upplagd, och åskådaren och åhöraren hålles fängslad från början till slut. De ledande rollerna spelas av Eva Dahlbeck, Cecile Ossbahr, Gunnar Björnstrand, Geoorg Rydeberg m. fl. skickliga skådespelare som gör det bästa möjliga av rollerna. Det är en film, som med gott samvete kan rekommenderas som trevlig underhållning.

Motorcykeltjuven anmälde sig själv.

På onsdagseftermiddagen kom en yngling in på polisstationen i Markaryd och talade om att han hette Eriksson och var efterlyst för rymning.

Polisen tog hans uppgifter för gott och frågade var han hade rymt ifrån. Ynglingen talade då om, att han rymt från Örkelljunga förra söndagen och sade sig nu vilja bli återförd till anstalten. Vid kontroll visade sig ynglingens uppgifter vara riktiga. Han förklarade dock, att han "inte gjort någonting" under tiden han varit ute. I Örkelljunga saknade man dock en motorcykel och man hade sina misstankar åt ett visst håll.

Så småningom erkände också Eriksson, att han stulit cykeln och gömt den i skogen söder om Markaryd. Han fick själv visa platsen och mycket riktigt hittade polismännen en stor BSA-motorcykel där.

Lagans FF kommer till Timsfors.

I morgon söndag blir det årets första seriematch då Lagans FF kommer på besök. Lagen möttes i höstomgången, denna gång i Lagan och där kunde TIF triumfera varför man finner det för troligt att så även blir fallet i morgon. Man bör dock inte underskatta motståndarna då Lagan med sin 5:e placering tillhör seriens bättre lag. Vi håller dock TIF som segrare och vi förutspår att publiken kommer att infinna sig i stora skaror till denna intressanta uppgörelse. Hemmalagets uppställning blir följande: Sven Ake Nilsson, Viking Kristensson, Åke Blixt, Gunnar Svensson, Ture Ekström, Folke Svensson, Lennart Svensson, Sune Kronqvist, Sture Hedberg, Tage Kronqvist och Adolf Nilsson.

Domare blir Erik Hägg, Strömsnäs bruk.

Timsfors B.—MIF 1—5.

Markaryls IF tog i torsdags sina första poäng i den nu startade pokalserien genom att besegra Timsfors B med 5—1. Bästa laget vann och siffrorna återger någorlunda vad som skedde på planen. Markarydspojkarna gick in för matchen på ett hedrande sätt och visade stundtals prov på riktigt god fotboll. Markaryd gjorde första målet och efter en stund kvitterade TIF varpå Markaryd omedelbart gick upp och tog ledningen igen. Halvtidsresultatet blev 2—1. I sista halvleken var det mest MIF och 3 mål kom även till under denna halvlek.

God och bestämd domare var Allan Wessman, Timsfors.

En motorcykel

blev i går fullständigt förstörd vid en brand som ägde rum på Smedjegatan i Markaryd. En person från Axhult hade lånat en motorcykel samt just börjat starta densamma då eld slog ut från förgasaren. Elden spred sig med våld sam hastighet till alla brännbara delar och lågorna slog högt upp. En rådig smedmästare, som bor alldeles i närheten, observerade saken och skyndade till samt lyckades med en pulverspruta släcka elden. Motorcykeln blev allvarligt skadad.

VÅRA BRUDPAR

Hr Ake Dahlström, Edenberga, med maka Inez, född Bengtsson, Edenberga och hr Stig Nilsson, Alstorp, med maka Asta, född Bengtsson, Alstorp.
(Foto: Wennströms Eftr. Dahlquist, Laholm.)

SÖNDAGENS SERIEFOTBOLL:

Limhamn spelar i Laholm, LIF B reser till Hishult.

Söndagens serie fotboll domineras för Laholms del av matchen mellan Limhamn och Laholms Bollklubb i sydsvenska serien. Visserligen kan hemmalaget inte göra något åt nedflyttningen, men vi skulle ända förmoda att Lennart Jönsson & co kommer att göra sitt allra bästa för att visa sig på styva linan i en av vårens sista hemmamatcher. Och så alldeles omöjligt är det kanske inte för hemmalaget att snyta skåningarna på en poäng. Så hände nämligen i höstmatchen nere i Limhamn och det kan — om allt vill sig väl — hända en gång till.

Hur som helst bör det bli en synnerligen spännande match. Den tar sin början kl. 2 på idrottsplatsen och LBK ställer upp med följande mannar:

Kurt Svensson, Sven Andersson, Helge Karlsson, Ture Svensson, Olle Nilsson, Rune Magnusson, Bror E. Johansson, Lennart Olsson, Lennart Jönsson, Sven Eriksson och Stig Larsson. Samling vid idrottsplatsen kl. 13.30.

LBK B befäster serieledningen?

Laholms Bollklubbs B-lag har också seriematch på söndag. Denna ingår i div. III och spelas redan kl. 10.30 fm. på planen vid vattentornet. Då möter hemmalaget Rännaslövs GIF och det gäller för hemmalaget att genom vinst definitivt befästa serieledningen. Men Rännaslöv ligger endast två poäng efter tvåan Hishult och kommer säkerligen att göra sitt bästa för att konkurrera med Hishult om uppflyttningen.

LBK:s laguppställning blir följande:

Hasse Gustavsson, Eje Nilsson, Åke Andersson, Gösta Pettersson, Alf Nilsson, Sven Viktorsson, Albin Nilsson, Ragnar Nilsson, Stig Jonsson, Åke Nilsson, Per Nilsson, Yngve Havström och Allan Svensson. Samling vid skolan kl. 10.00.

Rännaslöv ställer upp med följande spelare, som samlas vid Bergs hörna kl. 9.30 precis:

Olle Ottosson, Allan Ljungberg, Elvid Bengtsson, Sigge Andersson, Gunnar Andersson, Stig Persson, Arne Andersson, Åke Svensson, Arne Jönsson, Bengt Bengtsson, Karl Jonsson.

Hishult spelar hemma

mot Laholms Idrottsförenings B-lag och kommer säkerligen inte att ha några större svårigheter att ta poäng mot det just nu ganska svaga laholmslaget. LIF-arna börja emellertid snart komma farozonen och man kan räkna med att de göra sitt bästa för att få åtminstone en poäng med hem.

Matchen spelas kl. 2 em. och Hishult ställer upp med följande lag som samlas kl. 1.30:

Harald Gustafsson, Arne Larsson, Rune Svensson, Malte Svensson, Ake Johansson, Karl J. Johansson, Sven Svensson, Karl A. Karlsson, Folke Karlsson, Gösta Petersson, Östen Nilsson.

Laholms IF.

Följande spelare samlas kl. 12.45 för resa till Hishult:

A. Söderström, K. E. Karlsson, G. Karlsson, S. Vesterberg, G. Pettersson, S. Nilsson, G. Ahlberger, G. Ewald, K. Nilsson, D. Ejwertz, S. Ivarsson, K. Olofsson.

Juniorer och pojklagsspelare tränar i morgon kl. 10.

Rännaslöv B och Hishult B

möts i Hishult kl. 10 fm. i en match ingående i Lagadalsserien. Även här gäller det för Hishult att befästa sin serieledning genom en seger.

Hishult ställer upp med följande lag, som samlas kl. 9.30:

Börje Ohlsson, Göte Johansson, Kurt Nilsson, Tage Götesson, Erik Johansson, Sten Hansson, David Karlsson, Rolf Akesson, Ake Carlsson, Ture Nilsson, Allan Ohlsson.

Rännaslövs B-lag samlas vid Bergs hörna kl. 8.45:

Bertil Evald, Anders Andersson, Gösta Persson, Gunnar Ljungberg, Lennart Hansson, Bertil Uhlin, Stig Johansson, Agne Andersson, Ragnar Carlsson, Algot Nilsson, Karl H. Hansson, Gunne Andersson, Bernt Jönsson, Erik Nilsson.

Skottorp—Växtorp på två fronter.

Såväl i div. III som i Lagadalsserien kommer i morgon Skottorp och Växtorp att mötas på den förra föreningens plan. Man kan emotse ett par spännande matcher. Skottorp belägger jumboplatserna i bägge serierna, men vi skulle tro, att detta är mera en tillfällighet och att båda lagen ger Växtorp något att tänka på. A-matchen börjar kl. 2.15 och B-matchen kl. 12.15.

Växtorp ställer upp med följande A-lagsspelare, som samlas vid klubbhuset kl. 1 em.

Herbert Kristiansson, Knut Nilsson, Sune Andersson, Erik Leandersson, Karl-G. Nilsson, Egron Andersson, Eric Bengtsson, Sven Nilsson, Robert Johansson, Stig Bengtsson, Arne Pettersson.

B-laget samlas kl. 11 fm. även det för resa till Skottorp, och med följande uppställning:

Ingvar Ericsson, Sven-Ake Johnsson, Torsten Svensson, John Olofsson, Hasse Bengtsson, Gunnar Svantesson, Sten Johansson, Eric Flink, Allan Nordström, Hans Leandersson, Gösta Sjunnesson, I. Lundahl.

Förhinder anmäles senast lördag kl. 18.

Den hallandska ungdomsidrotten i sommar

Ungdomsidrotten har i sommar fått ett verkligt digert program här i Halland och man hoppas att ungdomarna i åldern 15—18 år också väl tager vara på vad som bjuds dem.

Maj och juni: Denna tid är avsedd för klubb- och propagandatävlingar samt lämplig som tävlingstid för ungdomens fri idrottsserier.

13—23 juni: Ungdomsläger på Frostavallen i Skåne. Lägret är helt fritt, men resorna får betalas av ungdomarna. Halland får representeras av 13 ungdomar. Anmälningstiden utgår 1 juni.

18 juli: Ungdomens krets- och stadsmästerskap i fri idrott och simning går på 8 olika platser i Halland.

2—10 juli: Ungdomsläger på Virumäki i Finland. Två hallandska ungdomar har chans att komma med på detta nordiska läger. Deltagarna får själva bestrida kostnaderna för resan till Helsingfors. Anmälningstiden utgår redan den 12 maj.

1 aug.: Ungdomens distriktstävling och uttagning till "Ungdomens idrottsspel" i Karlskrona.

14—15 aug.: "Ungdomens idrottsspel" i Karlskrona för Blekinge, Halland, Skåne och Småland.

Följande indelning och grenar kommer att tillämpas vid krets-, uttagnings- och landskapsspelen: Grupp A: pojkar, födda 1930—31: 100 m. häck, 100 m., 1,000 m., längd, höjd, diskus och kula. Grupp B, pojkar, födda 1932—33: 80 m., längd, höjd och kula. Grupp C: flickor, födda 1930—33: 60 m., längd, höjd och slungboll. Simning: pojkar: 100 m. bröstsim, 100 m. fritt och flickor 100 m. bröstsim.

Upplysningar om lägren och tävlingarna i övrigt lämnas av Everth Svensson, Klastorp 14, Varberg. Tel. 11 Klastorpsby. (Begär personligt samtal.)

Söndagens fotboll

Allsvenska serien

AIK—Degerfors
Göteborg—Norrköping
Halmstad—Halmia
Hälsingborg—Djurgården
Jönköping—Elfsborg
Malmö FF—GAIS

Div. II, Nordvästra

Karlskoga—Karlstad
Sandvikens AIK—Västerås IK
Surahammar—Ludvika
IFK Västerås—Reymersholm
Örebro SK—Sleipner

Div. II, Sydvästra

Billingsfors—Höganäs
Kalmar FF—Arvidsberg
Uddevalla—Tidaholm

Div. III, Södra

Bromölla—Olofström
Falkenberg—Råå
Ronneby—Malmö BI
Värnamo—Nybro

Norra Sydsvenskan

Alet—Varbergs Bois
Gnosjö—Fritsla
Rydboholm—Anderstorp
Skene—Träslövsläge
Varbergs Gif—Ornia

Södra Hallandsserien

Torup—Arvidstorp
Harplinge—Centern
Hyltebruk—Getinge

Växtorps Bois.

U. K. har uttagit följande spelare till Danmarksresan den 12—14 juni. De spelare som ej kan medfölja torde anmäla detta till sekr. före onsdag.

Herbert Kristianson, Knut Nilsson, Sune Andersson, Eric Leandersson, Karl-Gustav Nilsson, Egron Andersson, Eric Bengtsson, Sven Nilsson, Robert Johansson, Stig Bengtsson, Arne Pettersson, Sigvard Nilsson, Hasse Bengtsson, Sten Johansson.

Om selar, selning och anspänning.

Av veterinär **Sven Dyrendahl**, Veterinärhögskolan.

För att hästarna skall kunna utnyttjas fullt, måste seldonen vara felfria och riktigt tillpassade. I det sistnämnda avseendet brister det ofta betänkligt.

I lokselen drar hästen med bogarna, lokstäderna. Det är givet fördelakt. att dragkraften tas ut genom så stora ytor av lokstäderna som möjligt utan att hästen där för hindras i sina rörelser. Dragkraften kommer då att fördelas på en större yta, varvid trycket per ytenhet blir mindre. Goda boglägen med långa bogar och markerad avsättning mellan hals och bog äro av stort värde för draghästar.

Lokornas längd måste anpassas efter hästens storlek och bogarnas form. För att trycket från lokorna skall fördelas så jämnt som möjligt, ha lokträna ett mjukt underlag, stoppning, som i olika landsändar är av olika typ. Bäst tryckfördelande är ringbossan, om denna passas till för och alltid användes av en och samma häst. I den s. k. värmlandsdelen förekommer en helbossa, i nacken vanligen försedd med en mankamsputa. Under mankamsputan (lokremmen) användes lämpligen mankamsskydd av plåt Helbossan kan lätt tillpassas för olika hästar. Halvbossor med liten yta mot lokstäderna förekomma numera sällan, likaså fast klädsel på lokorna.

Lokorna skola ha rätt längd och tillpassningen av dem sker förövrigt med hjälp av övre och nedre lokremmarna, så att lokorna väl följa bogarna utan att klämma hästen varken upptill eller nertill. Det är mindre risk för brytsår, om lokorna dragits åt för hårt än för löst. Föreningen mellan loka och dragládret, den s. k. dragpunkten, skall ligga i rätt följd på bogen, d. v. s. mitt för gränsen mellan mellersta och nedre tredjedelarna av bogbladets längd, så att selen ej vid dragning lyftes upp och trycker över strupen eller dras ner och trycker i mankammen. Dragpunktens höjläge ändras genom att övre lokremmen på lokornas övre ändar höjes eller sänkes. Övre remmarna hållas i läge av vid lokorna spikade lädersiejfar, som alltså vid tillpassningen av selen måste flyttas.

Däckeln består av stoppade däckelputor förenade med en järnbänge eller av däckplattor av trä. Vanligen använder man i senare fallet en filt under trädplattorna. Ju större däckelytorna äro, desto min dre blir trycket per ytenhet. Stora däckelytor äro av största betydelse, då hästen på tvåhjuliga åkdon skall bära en del av lassets vikt i skaklarna.

De i dragládren fästa **dragringar na** hållas i läge av **däckelstropparna** samt bukgjorden. Stropparnas längd avpassas så, att **dragkraften tas ut i en rak linje från dragpunkten till skakelns eller linans fäste** i fordonet eller redskapet, dragládrets längd så, att däckelstropparna vid dragning hållas lod rätt. Äro däckelstropparna spända för kort, bildas vinkel på dragliinjen och hästen får tryck i däckelstaden med stor risk för brytsår här. Om däckelstropparna äro för långa och bukgjorden är för hårt spänd (dragringen sitter för lågt), uppstår dragning i bukgjorden med risk för brytsår bakom armbågsspetsarna och under bröstet.

Däckelgjorden har till uppgift att hålla däckeln i rätt läge och skall spännas så hårt, att handen endast med svårighet kan föras in mellan bröstets undersida och däckelgjorden. Den andra gjorden, bukgjorden, skall inte spännas så hårt utan den bör hänga fritt under bröstet.

Användes ryggstycke med svans kappa, skall detta lädertyg ej spännas hårdare än att man kan få in en tvärhand mellan hästens kors och ryggstycket.

Hindertyget, även kallat hintertyget, hjälper hästen att hålla igen lasset i backar. Det får inte inskränka hästens rörelsefrihet men får ej heller vara för långt, om det skall göra avsedd nytta. Det skall ligga ungefär en tvärhand under bärbensknölarna.

Betslet består av huvudlag och bett. Huvudlagets sidostycken få inte dras åt så hårt, att veck bildas i hästens mungipor. Käkremmen skall ej dras åt hårdare än att en tvärhand kan föras in mellan strupen och remmen.

Bettet skall vara slätt och tillräckligt långt. Med skarpa bett och saxbett göras hästarna mera hårdmunta än de eventuellt äro för ut.

Genom att seldonen äro utsatta för omväxlande väta och torka, blir lädertyget snart hårt och osmidigt, om det inte smörjes. Selen ändrar med tiden form och hästens hull kan ändra sig på kort tid. Under perioder av hårt arbete (t. ex. i vårbruket) gå hästarna alltid ned i hull och då bli brytsåren vanliga. För att brytsår skola undvikas kontrolleras selens passform ständigt. Av betydelse är att stoppningar och remtyg rengöras. Det behöver inte vara mycket smuts (svett och stöv) på en bossa eller däckelputa för att brytsår skall uppstå.

Jun.

VETERINÄRERNA SNART VAPENLÖSA MOT VALPSJUKAN.

Veterinärerna står inom kort praktiskt taget vapenlösa i kampen mot valpsjukan, förklarade, enl. GHT, distriktsveterinär Ivan Christensson vid vårsammanträdet i Svenska Terrierklubbens väst ra krets på Coldin i Göteborg. Sam tidigt ser det efter en kort tids avmattning ut som om valpsjukan åter håller på att bli högilsken.

Distriktsveterinärens käseri, Aktuellt om valpsjukan, blev delvis ett försvarstal för det på sina håll starkt kritiserade avstyrkandet av hundutställningar. Hans förklaring var bl. a. att man först givit tillåtelse för utställningar omfattande enbart valpsjukevaccinerade hundar, men då visste man inte att förråden av valpsjukevaccin var i det närmaste sluttömda.

Under de senaste månaderna har till Sverige inkommit 400 doser vaccin men denna kvantitet har reserverats för arméns hundar. F. n. finns i hela landet endast ett par hundra doser tillgängliga — dock har ansökan gjorts om dollartilldelning för ytterligare import.

Distriktsveterinären ansåg upplysningsverksamhet om valpsjukan vara den bästa hjälpen. Det gäller att se upp när hundarna börjar ver ka slöa, får katarrer och flytningar. Kosthållet spelar en stor roll för motståndskraften; hundfödan bör inte främst vara god och riklig utan riktigt sammansatt med fiskolja och mjölksyrad kalk som tillskottsfoder. En förhoppning är att hundstammen skall självimmuniseras.

Skogaby Bollklubb

spelar i morgon kl. 9,30 på hemma plan mot Veinge IF B-lag. Följande spelare i Skogaby torde samlas kl. 9: Rune Nilsson, Kurt Andersson, Erik Andersson, Stig Bengtsson, Harald Jönsson, Inge Hansson, Allan Brorsson, Per Magnusson, Gunnar Brorsson, Torsten Karlsson, Rune Bengtsson.

Ysby Bollklubb

spelar i Gullbrandstorp och ställer upp med följande lag som samlas vid Sven Larssons Cykelaffär kl. 9 fm.:

Torsten Nilsson, Tage Ottosson, Olle Pålsson, Torsten Nilsson, Ingmar Karlsson, Sven Nilsson, Östen Bengtsson, Sven Nilsson, Karl-Ebbe Östring, Rune Folkesson.

Veinge I. F.

B-laget samlas i morgon kl. 9 för resa till Skogaby, A-laget 9.30 för träning.

Knäreds IK.

A-laget samlas vid järnvägsstationen söndag 9.15 för resa till Halmstad.

Skummeslöv

Skummeslövs SLKF-avd.

har enligt annons möte i bygdegården på tisdag kväll.

PREDIKOTURER.

Elestorp: Predikan hos Alfred Karlsson söndag kl. 2 em. av Axel Pettersson.

8 maj

Gotlandsbönderna plöjer och sår bland gravfält och forntidsbyar

Inför bondestämmorna på Gotland har Antonius gjort ett besök på ön och skriver i vidstående artikel om den gotländska jordbruksbefolkningen. Gotlands bönder plöjer och sår bland gravfält och forntidsbyar, men de är moderna jordbrukare, och det gotländska jordbruket står tekniskt på samma nivå som fastlandets, försäkrar artikelförfattaren.

INTE BARA VISBY UTAN HELA Gotland är en enda stor minnesgård med tusentals lämningar efter en säregen kultur. Antalet fasta fornlämningar på Gotland uppgår, enligt en åren 1938/40 verkställd inventering, till inte mindre än 29,380. Den gotländska befolkningen lever följaktligen i ständig och nära kontakt med det historiska Gotland. Särskilt är detta fallet med de gotländska bönderna. De plöjer och sår bland gravfält och forntidsbyar, klosterruiner och medeltidskyrkor. Varje gång de besöker en kyrka erinras de om inte bara medeltida gotländska fromhetsliv utan även om framför allt om den medeltida gotländska konsten sådan den framtvider i kyrkornas arkitektur och förmånliga utsmyckning.

Man skulle kunna tro att den historiska atmosfär, vari den gotländske bonden lever sitt liv och utför sitt verk, skulle göra honom mycket konservativ och traditionsbunden. Men så är inte fallet. Den gotländske bonden älskar sin ö, dess minnen och traditioner, och han vårdar pietetsfullt arvet från fäderna, men han är samtidigt öppen och tillgänglig för nya idéer, vilka han dock först vill saklig pröva. Han är en modern bonde. Det gotländska jordbruket av i dag och de gotländska jordbrukarnas ekonomiska, fackliga och politiska organisationer bär vittnesbörd därom.

*

Medan bilen glider fram över gotländska vägar, som torde vara de minst backiga i vårt land, sitter jag och pratar med RLF:s ombudsman på Gotland, Sune Bolin, åttling av en gammal gutnisk bondesläkt från Bro socken, om det gotländska jordbruket och de gotländska föreningsbönderna.

Det gotländska jordbruket har under senaste seklet varit statt i upphörlig utveckling, säger han. Därunder har det haft att kämpa med många svårigheter och fått eller förmåga lösa många problem av de mest skilda slag, såsom skiftet, myrodlingarna, jordens brukning och hävd, husdjurskötselns omdaning och produkternas avsättning, för att nämna några av de viktigaste. Av stor betydelse för det gotländska jordbrukets utveckling var införandet av sockerbetsodlingen och därmed tillkomsten av Roma sockerbruk, som började sin första avverkningskampanj på hösten 1924. Fr. o. odlas på Gotland omkring 2,700 hektar sockerbetor. Även om hektarskördarna inte på länge när upp till de betodlande distriktens i Sydsverige, kan Gotland dock uppvisa den ojämförligt högsta sockerhalten i landet.

Under senare år har oljeväxtodlingen vunnit ganska stor utbredning på Gotland, likaså odlingen av trädgårdsprodukter, den senare huvudsakligen på de mindre jordbruken. Under år 1945 odlades på Gotland 2,400 hektar oljeväxter och 950 hektar hampa. I fjol odlades oljeväxter på 4,500 hektar, och i år utgör oljeväxtarealen över 10,000 hektar.

Det gotländska jordbrukets utveckling under det senaste seklet har kännetecknats av att åkerarealen mer än trodubblats (från 25,000 hektar 1849 till omkring 84,000 hektar 1940), husdjursbeståndet mångdubblats och avkastningen från fälten och husdjuren ökats i en starkare tempo. Under samma tid har den i jordbruket sysselsatta befolkningen minskats med 25 procent eller från 40,000 till 30,000 personer. Denna nydanings- och omvandlingsprocess inom det gotländska jordbruket har möjliggjorts genom utnyttjandet av de möjligheter, som tekniken och vetenskapen i stigande omfattning har lämnat de praktiska yrkesutövarna. Det gotländska jordbruket står nu i tekniskt avseende på samma nivå som fastlandsprovinsernas. Antalet traktorer och bilar i jordbruket torde vara relativt större här än i något annat svenskt län. Även ifråga om redskap är gotlänningarna väl framme.

*

Att ladugårdskötseln utgör en mycket betydelsefull faktor för det gotländska jordbruket är ju väl bekant. Ombudsman Bolin belyser detta med några siffror:

— Kontrollverksamheten här på Gotland omfattar nu cirka 25 proc. av kornå, och medelavkastningen redovisades kontrollåret 1945/46 till 3,816 kg. mjölk med 4,04 proc. fett eller 154 kg. smörfett, med vilken siffra Gotland ligger på andra plats i landet. Det har på Gotland funnits en inhemsk nötkreatursras med helt gul, ljusgul eller rödgul färg med relativt goda mjölkegenskaper och anmärkningsvärt hög fetthalt. Ännu så sent som på lantbruksmötet i Visby 1904 prisbedömdes några djur av go ländsk lantras. Genom import av angler, en ganska stor del ayrshiredjur, samt under senare tid RSB- och SRB-tjurar, har den ursprungliga rasen helt försvunnit.

Fårskötseln är ju också som bekant av dominerade betydelse särskilt inom de karga hällmarksområdena. Till det gotländska utegångsfåret skall vi återkomma i annat sammanhang.

Från bilden hade vi sett åtskilliga traktorer och kraftiga ardennerhästar i arbete ute på fälten, men vi hade inte sett en enda gotlandsruss, och jag frågar Bolin om det inte finns några gotlandsruss kvar på ön.

— Jodå, det finns ett 70-tal, som strövar fria omkring i de vidsträckta skogsmarkerna på Lojstahed, säger han. Det är rena turen om man lyckas få se dem. De klarar sig själva året om och behöver hjälpfodras endast en kort del av vinterhalvåret. Det finns alltjämt några lantbrukare, som använder dessa russ för mjölkkörslor och andra lättare arbeten. Det var först den nordsvenska hästen och sedan ardennern, som trängde ut gotlandsrussen. Ny häller traktorn på att konkurrera ut ardennern.

*

Det var en sak som jag var särskilt nyfiken på under denna vårliga färd på Gotland, och det var de berömda gotländska lövängarna. Jag fick se en av de få lövängar, som bevarats, nämligen den i Allekvia i Endre, men jag var ju ute för tidigt på året för att få se den i all sin sommarfagra prakt. Hade jag haft riktig tur, men det hade jag inte, så kunde jag ha fått se "fagningen" av lövängen eller "änget", som det heter på Gotland, men det hade jag inte.

Om de gotländska ängarna påstås att det blott är de engelska lordarna som har deras like, och Sten Selander säger att "lövängen är både natur och kultur, den är skapad av människan och besjälad så som endast människoskapelser kan bli". En träffande karakteristik. Angarna var ju människen förr på Gotland likväl som på andra håll i vårt land slåttermarker. På Gotland synes de ha varit särskilt goda sådana, och de hölls också i hög kultur. Till skötseln av slåtterängen hörde bl. a. den ovannämnda fagningen, som bestod däri att ängen på våren räfsades ren från löv och nedfallna kvistar m. m. I Kronobergs län kallades detta för att "rishämta", vilket i folkmun oftast blev "risänta". Th. Erlandsson beskriver den gotländska fagningen på följande sätt:

"Fagningen består däri, att allt fjolårslöv och alla under vinterns lopp nedfallna barr och kvistar räfsas samman i små högar. Det är många kvinnor om arbetet, och alla dessa räfserskor, de må nu vara så unga som helst, kallas alltid med ett gemensamt namn "fagningskällingar" (=kärringar). När arbetet för dagen är slut, vinden mojnat av och majnatten sänker sig över ängarna, kommer traktens barn och ungdom för att vara med om att bränna fagen. En var länder ett tjärvedsblock och springer med detta från hög till hög samt sätter eld på den ena efter den andra. Det tar tid, ty i en större äng kan det vara över hundra sådana lövhopar. En mera trolsk syn kan man ej få se. De brinnande blossen röra sig i kvällsdunklet än här och än där mellan buskar och träd, lövhögarna flamma hastigt upp och röken ringlar sakta efter marken. Först vid midnattstid är arbetet färdigt; då, när alla högar brunnit upp, kan man lämna ängen".

Ängsslåtter ingår emellertid inte i modern jordbruksdrift, och de flesta lövängarna är nu uppodlade till åker. Den bördiga jorden ger bättre skördar av vete, oljeväxter och betor än vad den urbeiskrävande ängsskörden kunde ge i form av hö. Men det finns som sagt några lövängar bevarade på Gotland för att kommande generationer skall kunna se den säregna skönhet, som dessa ängar skänkte åt det gotländska landskapet. Även icke gotlänningar har anledning att vara tacksam härför.

Antonius.

SAGT och SKRIVET

Beträffande schlagertexter är det förenat med stor fördel att höra dem sjungas på utländska och inte begripa ett ord. Riktigt fasansfullt blir det inte förrän man begriper det sjungna....

Gösta Tranströmer.

Har månne regeringen haft för avsikt att i beredskapssyfte få vara bensintillgångar fördelade på många händer och på väl dolda småkärl, då har man verkligen lyckats utmärkt.

Okänd tänkare.

Den kärlek som plötsligt föds tar längre tid att bota.

Jean de la Bruyère.

Nej, en skådespelare bör vara politiskt neutral. Han spelar inför publikmassor av vitt skilda politiska åsikter och bör därför inte söka påverka någon i en viss riktning.

Bob Hope.

Vanligaste orsaken till att vi inte öppnar vårt hjärta helt för våra vänner, är inte den misstro vi hyser mot dem, utan snarare den vi hyser mot oss själva.

Francios de la Rockefoucauld.

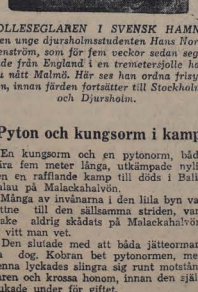

JOLLESEGLAREN I SVENSK HAMN. Den unge djursholmsstudenten Hans Nordenström, som för fem veckor sedan seglade från England i en tremetersjolle har nu nått Malmö. Här ses han ordna frisyren, innan färden fortsätter till Stockholm och Djursholm.

Veckans kväde

Mel.: Fritiof Anderssons paradmarsch.

Här kommer Sveriges Pettersson uti sin flotta Buick.
Motorn i spinn, det osar bensin,
flytta er alla cyklister.
Men ifrån bilens förarplats det hörs en sorgsam suck:
Så fick jag min dom, tanken snart tom,
förlät att humöret jag mister.
Här har man gått och sparat för att skaffa sig en bil
och allt man nu kan åka är så där en tjugo mil.
Uti garaget står nu mest hans nya flotta Buick.
Pettersson svär ty fast med besvär
får han cykla eller gå.

TRUBADUREN.

Churchill gav Sverige "löfte" om Bremen.

"Påtryckning" om krigsdeltagande, skämtsamt löfte om belöning.

En Churchill på gott humör och med tjuvpojksglimten i ögonvrån erbjöd år 1942 Sverige dess gamla tyska besittningar Bremen och Verden som vederlag, om Sverige ville gå med i kriget mot Hitler.

Episoden berättas i DN av ambassadör Erik Boheman, som i oktober 1942 reste till England för att underhandla om svensk oljeimport och då blev mottagen av Churchill.

Efter att först ha haft ett samtal med Churchill i hans ämbetrum vid Downing Street, blev ambassadör Boheman inbjuden att tillbringa söndagen på Chequers, premiärministerns lantställe.

I en militärbil fördes jag på söndagsmorgonen genom det fridfulla engelska landskapet, där camouflerade aerodromer dock utgjorde ett slående inslag, till det väl bevakade och av taggtrådshinder omgärdade Chequers, berättar Boheman. Den ende andre gästen var den sydafrikanske premiärministern fältmarskalk Smuts. Churchill uppträdde i en lila overall med blixtlås fram, en dräkt som det — med de något rundkulliga former som utmärker honom — fordras ett visst moraliskt mod att bära.

Lunchen blev ett minne för livet. Churchill var i ypperlig form. Konversationen flög från det ena ämnet till det andra. Från Münchenkrisen till engelska sociala problem, från Hitlers militära geniprestationer till ubåtsbekämpning och commandoraider. Trolig därtill föranledd av min närvaro började Churchill plötsligt med tändande ögon demonstrera Karl XII:s taktiska system i skilda slag. Han hade tydligen under sina studier av anfadern Marlboroughs fälttåg ingående trängt in i de metoder som användes av den svenska kungen, för vilken han tycktes hysa en stor beundran. Jag insköt stillsamt att Karl XII nog var en stor fältherre, men att hans regering varit oerhört betungande för svenska folket och att Sverige genom hans vittsvävande politik förlorat sin stormaktsställning.

"Vad förlorade ni egentligen för områden?" frågade Churchill. Jag räknade upp de baltiska provinserna och nämnde Bremen och Verden. Churchill tog på sig sin mest dräpliga clownmin, knep ihop ögonen och viskade fram: "Boheman, om ni går in på vår sida, så kan jag inte lova er de baltiska provinserna, men ni kan få ta hand om Bremen och Verden, men kom ihåg, som de går och står, inte reparerade."

När jag kom hem till Sverige berättade jag vid en middag denna historia. Två dagar senare ringde en högre ämbetsman ytterst orolig till mig och sade: "Jag har hört att Churchill försökt locka oss in i kriget gen. att lova oss Estland och Lettland, jag hoppas innerligt att du sade nej." Jag kunde lugna honom.

Den önskade svenska oljeimporten ordnades så småningom från Amerika, sedan Churchill per telefon diskuterat saken med Roosevelt.

En lantbrukare från Ranseröd stod på onsdagen inför häradsrätten till svars för att han kört bil utan körtillstånd. Senare hade han använt bilen att köra till möllan i Broby med. Då avståndet dit endast är omkring en mil, ansåg svar., att förmildrande omständigheter föreläg liksom att han en gång med bilen hämtat barnmorskan. Det blev 20 dagsböter à 2:50 för det han saknade körtillståndet. Svar. skall dessutom till kronan utgre värdet av bilens gummiringar med 150 kr.

I blickpunkten.

Socialdemokraterna Zäta Höglund och Harald Hallén, den senare som bekant riksdagsman och prost i Värmland har kommit i presseld i Morgon-Tidningen (s). Partivän Hallén hade enligt Zätas tycke yttrat sig litet vårdslöst i "Dunkers"-debatten nyligen i andra kammaren om "nickedocker av Fierlinger-typ som vi skall be att förskonas från här i landet". Hr Hallén hade tilllägt att "vi är inte alldeles utan den i huvudstaden". Borgerstået Höglund känner sig träffad och spärjer:

1) Har Du med det citerade yttrandet åsyftat min person? 2) Om så icke är fallet, är det någon annan "nickedocka" inom Stockholms arbetarkommun, som avses? 3) Om Du besvarar den första frågan jakande, ber jag att få veta skälen för en sådan apostrofering av min person. Om Du avser någon annan, så torde det vara önskvärt att även det klarläggas. Jag skulle finna det önskvärt, att Du i tredubbel egenskap av prästriksdagsman och socialdemokrat kände respekt för Sveriges budet i katekesen, enligt vilket man icke skall bära falskt vittnesbörd om sin nästa.

Varpå prosten Hallén som en andans man sanningsenligt biktar att han inte valt ord som "en känslomännisks, som inte väger orden så noga" — Z. Höglunds förhandsbeskrivning — utan efter noggrant övervägande:

Du kan läsa riksdagsprotokollet, där du skall finna att jag i mitt tal mot Hilding Hagberg yttrade, när han sökte framställa den nya tjeckoslovakiska regeringen såsom fullt konstitutionell och parlamentarisk, då den ju inrymde ett 10-tal icke kommunistiska ministrar, så vore dessa ministrar ingalunda att anse som fria och självständiga representanter för sina partier, utan viljelösa nickedocker med löst pålistrad partietikett. Den, som förklarar sig villig att lojalt stödja motståndarens politik, förtjänar ju även motståndarens politik, förtjänar ju ett sådant namn. Det gäller ju även de 116 icke-kommunistiska riksdagsmän, som efter lämplig behandling plötsligt uptäckte, att den nya kommunistiska regimen i sylsta verket precis motsvarade deras ideal. Däremot har jag icke om Fierlinger använt detta uttryck. Jag känner honom icke, men av allt, som skrivits om honom, verkar han minst av allt att vara någon "nickedocka" utan en mycket energisk anhängare av en enligt min uppfattning för arbetarklassen farlig politik. Och jag erkänner gärna, att jag då hade dig i tankarna. Du är enligt min mening — liksom Fjerlinger — alls ingen nickedocka, det vore en monstruös beskyllning. Du är som alla vet en gammal trknad partigängare med en järnhård vilja. Ditt lösenord: "ingen fiendskap till vänster" har resulterat i ett förtroendefullt samarbete med kommunisterna. Om frukterna av detta samarbete i Stockholms kommunala liv har jag ingen anledning att yttra mig. Men jag anser, att då våra kommunister solidariserar sig med de metoder som nu tillämpas i alla östeuropeiska länder, verkar denna din paroll steril och förlegad. Den skulle i dagens läge betyda: "Inget samarbete med borgerlig demokrati, ingen fiendskap mot demokratins dödgrävare"... Det har sina risker att slutas i kommunismens vänskapliga famn. Exemplen utifrån visar, att femmtaget blir så hårdhänt, att "vännen" dör på kuppen.

Det där kan kallas klara besked!

"Jag ogillar inte alls bilarna", säger finansminister Wigforss i en intervju i tidningen Motor:

— Vad jag reagerar emot är att man inte vill erkänna att man har en bil för nöjets skull, utan vill göra gällande att det är för nyttans skull. Som jag ser saken får man välja mellan en viss mängd bensin och andra varor som måste importeras, t. ex. bomull. Man kan också säga: bensin eller kaffe?

På tidningens fråga om den extra bensinskatten kommer bland de tidigaste, när de i år införda tillfälliga skatterna kan slopas, svarar hr Wigforss:

— Någon gradering därvidlag kan jag inte göra. Det är tillfälliga skatter som det är meningen att få bort igen. Eftersom bensinen till stor del är en nödvändig vara, får man väl anta att den kommer ganska tidigt, när det blir möjligt att avskaffa dessa skatter.

Typiskt wigforsskt! Ingenting att ta i och ingenting att lita på.

Bättre kontakt mellan hemmet och skolan. Skola och hem har allför länge varit två skilda världar. De arbetar ju för samma mål, och många problem och konflikter torde kunna lösas genom ett gott och förtroendefullt samarbete dem emellan. Här blir föräldraföreningen ett naturligt forum för målsmän och lärare att mötas på, här kan de först och främst lära känna varandra och här kan de också gemensamt överlägga om frågor, som för båda är av vikt och intresse, skriver Sonja Fredgardh i SLKF:s tidning *Budkavle*, där hon redogör för föräldraföreningarnas uppgifter och verksamhet. Men kan föreningen det? Kommer ännu så länge huvudsakligen i städer och samhällen. Behovet med kontakt mellan hem och skola är dock detsamma på landsbygden som i städerna, hävdar hon med rätta och tillägger:

En livaktig föräldraförening har många uppgifter att fylla i en kommun, och där SLKF-avdelningar finnas ute i orterna borde det vara en härliggande uppgift för dess medlemmar att ta upp skol- och uppfostringsfrågor till debatt. Landsbygdens skolor är tyvärr långt ifrån överalit av den kapacitet man skulle önska, men kan landsbygdens kvinnor genom att ta upp samarbete med de lärarkrafter, som arbetar ute i våra skolor, nå för landsbygdens barn positiva resultat, för detta vara en angelägen uppgift för dem.

Världens största hund skäller på Churchill. F. A. Smith, som bor i Klerksdorf i Sydamerika, hävdar att han är ägare till världens största hund, en grand danois, som väger cirka 90 kg. Den lilla vovven ifråga heter Winston — efter Churchill — och skäller alltid glatt igenkännande då han i radio eller i något samtal hör sin storo namnes namn nämnas. Påstår ägaren.

Riksdagen

Interpellationer

Bensinransoneringen

Hr Sveningsson (h) frågar folkhushållningsministern om denne omedelbart vill se till att länsstyrelserna och OA vid tilldelning av bensin till bilismen tillräckligt noggrant tar hänsyn till bestämmelsen i trafikkommissionens cirkulär att för i beställningsrullar godkända bilar, som samlar upp mjölk, behovsransonen icke må sättas lägre än att den svarar mot för detta ändamål förekommande körning.

Motioner

Högermotion i försvarsfrågan

Högern förklarar i en partimotion att den inte kan godta den avvägning försvarsministern gjort mellan nödvändigheten att snarast möjligt konkret stärka försvarskrafterna och de samhällsekonomiska och statsfinansiella synpunkterna. Motionärerna anser att en förnyelseplan bör läggas upp inte bara som hr Vougt gjort, för flygvapnet, utan även för armén och för marinen.

Motionärerna räknar med att behovet av analag utöver det av försvarsministern föreslagna kommer att närma sig 150 milj. De föreslår att materiel till armén och marinen skall skaffas och befästningar och skyddsrum byggas under en treårsperiod inom en ram motsvarande i propositionen föreslagna anslagen på 80 milj. Alltså tillsammans 230 milj, vartill bör läggas det av hr Vougt begärda beställningsbemyndigandet till marinen på 10 milj. kr. Anslagsökningarna kan antingen fördelas med 70 milj. för nästa budgetår och 40 milj. för vart och ett av de följande eller med 50 milj. kr på varje år.

Utskotten

Avdrag för försökspremier

Hr Lindblioms (fp) m. fl. och von Friesens (fp) m. fl. motion om utredning i syfte att maximibeloppet vid avdrag för vissa försäkringspremier höjes från 200 till 300 kr avstyrkes av bevillningsutskottet.

Kvarlåtenskapsskatten.

Bevillningsutskottet avstyrker högerns och bondeförbundets partimotioner om kvarlåtenskapsskattens avskaffande och även folkpartimotionen om kvarlåtenskapsskattens avskaffande kombinerat med en moderat höjning av arvslottsbeskattningen. Utskottens högermän och bondeförbundare har reserverat sig för skattens avskaffande och restitution av erlagd kvarlåtenskapsskatt. Folkpartiledamöterna har reserverat sig för bifall till folkpartimotionen.

Utskottet framhåller att det statsfinansiella läget f. n. är betydligt sämre än man vid fjolårets riksdag väntade sig. Att höger- och bondeförbundsmotionärerna kunnat ifrågasätta att upphäva kvarlåtenskapsskatten utan någon ersättning på annan väg för de därigenom bortfallande skatteintäkterna finner utskottet för den skull anmärkningsvärt.

Utskottet erinrar även om att kvarlåtenskapsskatten endast då det gäller de större förmögenheterna kan anses vara av någon mera väsentlig betydelse.

Jordbrukets rationalisering

Jordbruksutskottet tillstyrker att den i fjol i princip beslutade omorganisationen av rationaliseringsverksamheten inom jordbruket genomföres fr. o. m. den 1 juli i år. Behovet av en omfattande fortsatt rationalisering inom jordbruket, vilken särskilt tar sikte på förhållandena vid de mindre brukningsdelarna, är ingalunda mindre nu än då beslutet fattades. Avgången av arbetskraft från jordbruket fortsätter i mycket kraftig takt. Ett uppskov med verkställigheten av fjolårets beslut om det statliga stödet åt rationaliseringsverksamheten skulle därför icke bli till gagn för jordbruket. Ett sådant uppskov skulle bl. a. innebära att man avstod från de ökade möjligheter som fjolårets beslut ger i arbetet med att avhjälpa bristerna på brukningsdelarna.

En mängd reservationer har avgivits. Hr Pettersson i Roata (bf) yrkar, med bifall till motioner av honom själv m. fl. och Elofsson i Vä (bf) m. fl. samt av hrr Mannerskantz (h) m. fl. och Nilsson i Göingegården (h) m. fl., avslag på propositionen. Man begär föreslag till årets riksdag för att rationaliseringsverksamheten tillavidare skall kunna fortsätta enligt de riktlinjer som hittills gällt och omhändertas av de organ, som nu verkar på detta område. Man bör vänta med att genomföra den nya organisationen, tills vårt lands ekonomiska läge stabiliserats.

Social jordbrukskredit

Jordbruksutskottet finner hr Skölds förslag om ökad statlig verksamhet för att underlätta för mindre bemedlade och obemedlade att förvärva egna jordbruk väl avvägt.

Ersättarval till riksdagen

Konstitutionsutskottet avstyrker hr Nägelis (bf) motion om ett förtydligande av lagen om val till riksdagen.

Riksbankens sedelutgivning

Bankoutskottet gör ingen erinran mot regeringens förslag att 1939 års fullmaktslag beträffande riksbankens sedelutgivning ersättes med en provisorisk lag. Enligt denna provisoriska lagtiftning skall riksbanken under tiden den 1 juli 1943—30 juni 1949 få utge sedlar för högst 3,200 milj. kr, vilket belopp under utomordentliga omständigheter skall få ökas med högst 700 milj. kr.

Fiskeristyrelsen

Mot jordbrukutskottets förslag att första kammaren skall bitträda medkammarens beslut om förläggning av fiskestyrelsen till Stockholm har i reservation anförts av hrr Hollertz (h), Oswald (fp), Nilsson i Göingegården (h), Johansson i Torp (s) och Utbult (fp).

Filip och Majken

— Gudskelov, det är hiss, när man ska helt upp till femte våningen!

— Så länge det dröjer!

— Det är skandal, nu har man väntat i flera minuter och här!

— Vad för en hiss? Menar ni telefonhytten hissen kommer inte!

6 Söndagen e. Påsk.

Sabbatstankar

Jag beder, att de alla må vara ett och att, såsom du, Fader, är i mig och jag är i dig, också de skola vara i oss, för att världen skall tro, att du har sänt mig.
Joh. 17: 21.

Enighet bland de kristna, enighet i äktenskapet, enighet i familjen, enighet i församlingen, enighet i landet, så lär oss Jesus. Av enighet blir lycka och välstånd, frid och välsignelse. Därav förstå vi, att den läran är av Gud och är oss till nytta både för detta livet och det tillkommande. Det må de besinna, som ringakta kristendomen, aldrig gå i kyrkan, aldrig läsa Guds ord. Sådana tankar vi bära inom oss, sådana äro vi. Goda tankar komma ovanifrån, och dem böra vi ta vara på. Jesus lär oss att vara eniga i det goda och ger oss en god anda. Om människorna efterföljde den läran, bleve det frid på jorden. Låtom oss därför vara eniga, framför allt eniga i Guds ord, ty där få vi enighetens anda.

Skall det kunna bli någon samling hos vårt folk, måste vi veta, vad vi skola samlas omkring. Här råda många olika åsikter och partier, men en gemensam samlingspunkt äga vi. Det är vår fäderneärvda religion, som håller, om än allt annat brister. Den grundvalen få vi ej övergiva. Inför Gud äro vi alla lika. Vi äga samme Gud, samme Frälsare, samma himmelska hem, dit vi alla vilja komma. Varför skola vi då kivas på vägen? Varför skola de kristna bli ovänner och draga skam över det kristna namnet? Det är synd, en stor synd, som dömes av både Gud och människor. Jesus bad för de sina, att de skulle vara ett, på det att världen måtte tro, att han var sänd av Gud. Men vad skall världen tro, när man ser hat och fiendskap hos dem, som utge sig vara fromma, ja, t. o. m. frommare än andra? Där se vi, hur viktigt det är att vara eniga.

Varav kommer osämjan? Av missunnsamheten, självviskheten, som splittrar hemmet och samhället, som dräper kärleken och förgiftar den goda vänskapen. Man är lättretlig och blir förtretad för småsaker, man tål ej en tillrättavisning, ej ens ett gott råd i all välmening, man känner sig sårad och förnärmad, högmodet reser sig och skiljer vännerna från varandra. Vilja vi verkligen vara eniga, måste vi skilja på huvudsak och bisak, vi måste tåla en tillfällig misshållighet. A andra sidan får man icke behandla sina vänner hur som helst. Det finns personer, som visa sig ytterst älskvärda mot främmande men brutala mot sina närmaste. En gammal vän är det inte så noga med, tänker man, men små ningom tröttnar han på knappnålstingen, och så har man förlorat en god vän. Sådant är tyvärr ganska vanligt, och fördenskull är trofast vänskap ganska ovanlig.

"Liten tuva kan stjälpa ett stort lass", säger ordspråket. Ofta är det en småsak, som vållar missstämning i hemmet och sällskapet. Därför gäller det att se sig för, så att man ej kör på tuvan. Osämjan kan lätt undvikas, om man har akt på sig själv och ber om förlåtelse, när man förgått sig. Men det är just där det kniper. Vem vill be om ursäkt? Därtill är man för högmodig. Takt och grannlagenhet fordras av oss alla, om vi vilja leva i fred med våra medmänniskor, men dessa dygder kunna vi ej göva av egen kraft. Det beror på sinnelaget. Om jag sårat en broder, skall jag själv känna mig sårad i mitt samvete, jag ångrar och ber om överseende. Så handlar en rätttänkande människa, och det har hon lärt av Kristus, även om hon ej brukar läsa hans ord. Vi äro födda och fostrade i ett kristet land, och den kristna moralen har gått i arv släkte efter släkte. Även de, som förneka kristendomen, hava dock fått hans lära ingjuten i sin själ. Vi känna inom oss, att vi felat, och komma ej ifrån den förebrådelsen, såvida vi ej helt förhärda vår hjärta.

Skola nationerna någonsin kunna förlikas och leva i fred med varandra, skall det ske i Jesu Kristi namn. Varför vill man ej taga lärdom av världens Frälsare? Alla beundra honom, alla erkänna hans lära vara den högsta visdomen. Så må vi också lyda honom, ty han allena kan giva frid på jorden.

KLIPPT och SKURET

De första tjugo åren av ett äktenskap är de svåraste. Har man kommit fralst genom dem går resten av sig själv.
Paul Muni.

Men även om den turkiska mannen inte alltid skulle vara så lätt att tas med, så har hans hustru heller aldrig väntat sig någon dans på rosor. Hon vet från början, att hon är underordnade i familjen, att det till exempel inte ens skulle tänkas att hon finge ett brev från sin man när han är inkallad, på sin höjd får hon hälsningar via sin svärfar eller sin son.
Elly Jannes i Vi.

Det måste erkännas att bakom Luthers breda rygg har det epikureiska njutningsbegreppet fått göra sig för mycket gällande inom kyrkan.
Biskop Bohlin

Så hårt som hönderna äro pressade av sitt yrkes arbetskrav nutilldags, så måste detta skrivande och plitande fram och åter och åter och fram skapa en känsla av olust och desperation, och denna olust lär inte bli mindre därför att jordbrukarna fatta detta som kränkande för både sin yrkesstolthet och sin ambition som medborgare.
Gunnar Falla.

I våra dagar behövs det inga vaxkabinett, vilket väl beror på att levande personer är tillräckligt skrämmande. Och vill man uppleva något ruskigt, kan man ju knäppa på radion, gå på teatern eller studera de nya dammoderna.
Kar de Mumma.

Det är mest praktiskt att redan nu försona sig med den tanken, att vi antingen smart får medborgarskap i himmelen eller i Europas Förenta stater under en världsregering.
Tzadeus Norwid.

Har ni hört...

...historien om de båda tvillingarna, som brukade äta på samma restaurang? En dag anställdes där en ny hovmästare, och den gamle hovmästaren ville bereda denne ett litet nöje.

— Ser du den där gubben, som kommer in nu? sa han. Det är en av tvillingarna Gustavsson. Dom är så lika som bär, men ene är döv och den andre blir bra. Det här är den döve. Nu ska du få se på skoj!

Därmed gick han fram till tvillingen, bugade vördnadsfullt, överräckte matsedeln och sa:

— Hej, gamle fylltratt, har du inte fått slaget än? Vad ska du ha för krubb i trynet i dag?

— Jag tror jag tar stekt kolja, sa tvillingen. Och så kanske jag får upplysa hovmästaren om att det är min broor som är döv!

Predikoturer

Laholm 10 hgm., 11,15 söndagsskola p. Franzén, tisd. 6 em. missionskretsen i församlingssalen.
Veinge 1 em. hgm. kh. Ljung.
Tjarby 10 hgm. m. nvg. kh. Ljung.
Mästocka 10 hgm. m. nvg. komm. Rydén.
Knäred i dag lörd. 7 em. andaktssund, sönd. 10,30 hgm., 1 em. söndagsskola kh. Eriksson.
Hishult 10 hgm. kh. Gustafson.
Björkebergs skola 2 em. gdtj. kh. Gustafson.
Rännaslöv 1,30 em. hgm. p. C. Persson.
Ysby 9,30 hgm. p. C. Persson.
Kövlinge skola 5 em. barngdtj. kpr. J. Persson.
Växtorp 1,30 em. hgm. p. Bastholm.
Hasslöv i dag lörd. 4 em. konfirmation, sönd. 9,30 hgm. m. nvg. kh. Hallind.
Östra Karup 10 hgm., därefter nvförhör, kh. Norborg.
Skummeslöv 11 söndagsskola, 1 em. hgm. kh. Norborg.
Bästad 2 em. hgm. m. skrm. o. nvg. kh. Adrian.
Hinneryd 10 söndagsskola, 11 hgm. pingstafton konfirmation.
Laholm, Salemskyrkan: Söndag 10.00 Söndagsskola; 18.00 Missionsmöte. Past. Erik Lööf. Insomling. Sång och musik. Onsd. 18.00 Juniormöte. 20.00 Veckomöte. Bön.
Laholms Luth. Missionshus: Pred. måndag kl. 7 em. av Axel Pettersson.
Veinge, Tabernaklet: Lördag kl. 8 em. Bibelstudium o. bön. Söndag kl. 930 fm. söndagsskola; kl. 2 em. pastor Gottfrid Broberg fr. Halmstad. Måndag kl. 7 em. juniormöte. Torsdag kl. 8 em. K. G. Nohrberg.
Genevad, Folkets Hus: Sönd. kl. 1 em. söndagsskola.
Växtorp, Betel: Lördag kl. 8 Bön. Söndag kl. 10 Söndagsskola; kl. 7.30 Predikan. Onsdag kl. 8 Predikan. Levin o. Håkansson.
Floalt (f. d. Joh. Karlssons fastighet): Söndag kl. 3 Predikan. Levin o. Håkansson.
Harsabäck (hos Marta Nilsson): Söndag kl. 10 Söndagsskola.
Laholm, Sion, Godtemplarlokalen: Söndag kl. 7 em. John och Svea Berg, Sångare. Tisdag kl. 8 em. bönemöte. Torsdag kl. 8 em. Berg m. fl. och sångare.
Vallberga, Missionshemmet: Söndag kl. 10 fm. söndagsskola. Onsdag kl. 8 em. John och Svea Berg.

Mel. Sv. ps. 120.

Bröder, kivens ej på vägen!
Hellre sen, vart vägen bär!
Samma hem I alla ägen,
Samme Gud vår Fader är.
De, som tvista, mycket mista,
Hjärtefrid och samvetsro.
Störst av allt är i det sista
Att på Gud och människor tro.
Paul Nilsson.

Sträng och bensinen:

Jättehamstringen kan äventyra vår ransoneringsplan

STOCKHOLM

— Att det hamstrats åtskilligt med bensin under den senaste tiden är ju ingen hemlighet. Men att det skulle uppgå till så stora kvantiteter som 50—55 miljoner liter — vilket D. N. uppger på grundval av en ingenjörfirmas beräkningar — förefaller dock vara i överkant, fast det är mycket svårt att i det fallet säga något med bestämdhet, förklarar vid ett samtal vår folkhushållningsminister statsrådet Sträng.

Slutsatsen, att bensinransoneringen utesluttande kommer att träffa nyttotrafiken av den anledningen, att trafikföllägarna underlätit att hamstra, därför att de litat på extra tilldelning, synes också mindre hållbar. För min del har jag fått det intrycket att hamstring i mer eller mindre grad förekommit hos båda kategorierna.

— Om en sådan jättehamstring förekommit, föreligger inte då fara för att hela ransoneringsplanen förryckes?

— Den risken finns naturligtvis, svarar statsrådet Sträng, men om en sådan situation uppstått är omöjligt att redan nu uttala sig om. Och vilka åtgärder, som i så fall eventuellt skulle kunna bli behövliga, går det inte heller att säga något om utan vidare. Men att det i så fall skulle uppstå ett mycket svårlöst problem är alldeles säkert.

Inte endast privatbilister har hamstrat

— Jag kan inte tänka mig, att de av DN anförda siffrorna stämmer med verkliga förhållandet, framhåller direktör Sten Hagardt i KAK. Hamstringen av bensin har varit omfattande, det är ng riktigt, men att den haft sådana fantastiska dimensioner återstår att bevisa. Den åberopade undersökningen anser jag inte utgöra något bevis. Det måste också vara oriktigt, att endast privatbilister gjort sig skyldiga till hamstring, eftersom det torde vara väl bekant, att även bilister i nyttotrafik hamstrat bensin.

Och skulle hamstringen vara så stor som det uppgives eller närmare 10 proc. av de 655,000,000 liter, som vi har att röra oss med på ett år, så kan väl detta knappast undgå förrycka ransoneringsplanen, och det skulle säkert få mycket menliga följder. Men som sagt jag tror inte, att den uppgivna siffran skulle stå sig vid en närmare undersökning — om nu en sådan är möjlig.

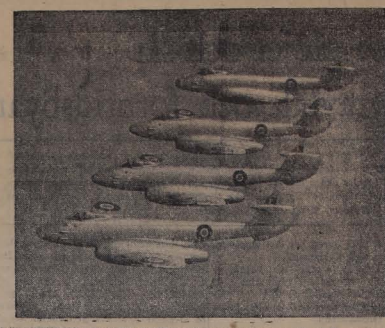

VÄRLDENS SNABBASTE JAKTPLAN har det engelska R. A. F. med sina reaktionsdrivna Mark IV Meteor-plan, som här för första gången fotograferats i flygformation över Yarmouth på Englands ostkust.

Skönlitteratur i studiecirkeln

— Av RAGNAR OLDBERG —

FÖR DEN SOM VILL FÖRDJUPA sin upplevelse av skönlitteraturen tillhandahåller numera bildningsförbunden och en del bokförlag praktiskt uppläggda handledningar. Sålunda har både KF:s och Folket i Bilds förlag för sina studiegrupper lätt utarbeta korta orienteringar med frågor för cirkeldeltagarna att bevara eller diskutera. Radion har i flera omgångar haft programserier med syfte att öka förståelsen för lyrik; sa t. ex. vägledningen "lyriken och vi", som kan erhållas från Radiotjänst. SLS har på sitt studieprogram en hel del litterära studieplaner, främst behandlande bondedikten, och JUF har utgivit en studieplan om bondeproblem i nutida svensk litteratur.

Denna uppräkning av de möjligheter som de litteraturintresserade bland studiefolket har till sitt förfogande är långtifrån fullständig. Men känner alla rådsökande till de här omnämnda studieplanerna? Sannolikt inte. Och det beror på att bildningsförbunden alltför mycke: arbetar som vattentätta skott, utan verkligt uppriktig samverkan. Syftet med denna artikel är att be åtminstone SLS, ABF, JUF, NTO etc. för svara för sig själva — att i sitt årliga studieprogram vidsynt och utan prestigehänsyn ta med de litterära studieplanerna från andra förbund och ange vilka tidsavsnitt, vilka problem eller vilka författare som studieplanerna behandlar. Med fri konkurrens också på detta område skulle kvaliteten på studieplanerna snabbt förbättras.

För dagen skall två litterära studieväledningar från andra organisationer rekommenderas, nämligen författaren Bengt Jändels korrespondenskurs *Modern lyrik* (sex studiebrev, 6 kr, Studieförbundet Medborgarskolan, Stockholm) och författarna Stig Carlssons och Ivar Ivres *40-talslitteraturen* (januar bilaga 1: 25 kr, Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund, Stockholm).

Bengt Jändel är en blid poet men han är självständig. Mot alla konjunkturer lämnade han för några år sedan den radikala politiska grupp som han uppfostrats i arbetarrörelsens, och blev hugerman. Den saken märks också på urvalet i hans korrespondenskurs. Han tar visserligen upp arbetarskalderna — Erik Lindorm, Ture Nerman, Olle Svensson och så vidare — men är betydligt mera generös när han presenterar naturlyriker eller fosterländskt sinnade skalde: av den gamla skolan, som Fredrik Vetterlund, Gustaf Ullman, Oscar Stjerne, Hugo Gyllander och Olof Thunman. Fast utrymmet är knappt upplåter han det åt Berit Spong, och bland religiösa diktare nämner han med all rätt Nils Bolander och Karl-Gustaf Hildebrand men också överraskande nog Valdemar Dalquist skådespelaren. Jändel har emellertid bemödat sig om att så mycket som möjligt hålla tillbaka de personliga värderingarna, och han söker göra även modernisterna rättvisa. Det kan dock diskuteras om han lyckats — karakteristikerna av Gunnar Ekelöf och Artur Lundkvist ger ingen riktig föreställning om deras särart och metoder. De allra nyaste modernisterna har Jändel inte hunnit få med (kursbreven är tryckta 1946 och tydligen utarbetade året före), utom Harald Forss. Den som ser en brist i detta kan ju få den avhjälpt genom att använda Carlson—Ivres "40-talsliteraturen".

"Modern lyrik" börjar med Vilhelm Ekelund och slutar med Olle Svensson. Jändel ger korta biografiska notiser om varje skald, analyserar sedan hans diktning och söker ange huvuddragen i skaldens motivval, livsåskådning och stilltyp. Stilanalyserna är nästan det viktigaste när det gäller att förstå en skald, men Jändel är härvidlag alldeles summarisk. Om Bertil Malmgerg får man bara veta att han "när det gäller formgivningen är en av våra skickligaste moderna skalder". Sådana allmänna fraser är minst av allt på sin plats i översikter med pedagogisk syftning. Samma brist på direktheter och precision vidläder frågorna. De när nästan aldrig lockande att besvara, ibland får de förhörs- och läskaraktär: "Nämr någon dikt av Hugo Gyllander."

Det är här som svårigheterna ligger för studieplansförfattarna. Frågestallaren måste lära sig att appellera till cirkelmedlemmarnas intresse och erfarenhet, frågorna måste väljas så att deras besvarande blir något mer än ett letande i minnet eller i läsmsta fall) ett bläddrande tillbaka i studiebrevet. I det stycket förråder också Stig Carlson och Ivar Ivre sin ovana som lärare, de kan inte konsten att fråga. På tal om modernisterna ber de sina läsare att diskutera den orimmade versen contra den rimmade. Den diskussionen skulle man vilja lyssna på. Inte vem som helst kan på rak arm avväga rimmets för- och nackdelar, för att kunna bedöma den saken måste man veta något om rimmets funktion, och om det meddelar de båda studieplansförfattarna platt intet. De förkunnar alldeles onyanserat att det är föråldrat att rimma och att det är radikalt och modernistiskt att inte följa ett bestämt rytmschema.

Carlson och Ivre har på det hela taget lyckats sämst med poesirna — och ändå är de båda två lyriker. Visserligen får läsaren en klar föreställning om de centrala problemen i Erik Lindegrens och Karl Vennbergs lyrik — dessa analyser är i flera avseenden föredömligt genomförda — men det nya, det som publiken vill veta något om, nämligen hemligheten med deras formspråk, det förblir en hemlighet. Ytterst handledare har endast kunnat omskriva, inte tillfredsställande förklara den svenska modernismens stil. Det är stor skada, ty samtliga här behandlade poeter — Erik Lindegren, Harald Forss, Sven Alfons, Ragnar Thourén, Axel Liffner, Karl Vennberg, Werner Aspenström med flera — är värda bekantskap även utanför det sällskap för inbördes beundran som de hittills utgjort.

Stig Carlson och Ivar Ivre har inte de förutsättningar som fordras för att lära folk läsa poesi. Det märker man tydligt vid en jämförelse med de diktanalyser som fyra uppsaliensiska litteraturforskare — bland dem skalden Carl-Erik af Geijerstam, Lagerkvist-uttolkaren Erik Hjärström och Runebergskännaren Gunnar Tideström — samlat i boken *Lyrisk tidsspegel* (7:50 kr, Gleerups förlag, Lund). Vore det inte en uppgift för SLS eller andra studieförbund att be någon av dem utarbeta en studieplan om modern lyrik? Som grundbok kunde "Lyrisk tidsspegel" mycket väl tjäna sitt syfte, och det finns ju andra antologier för ändamålet än Vennberg—Lindegrens i och för sig utmärkta men alltför temperamentsfullt redigerade "40-talslyrik".

Det var ett försiag i förbigående. För dem som vill bekanta sig med den modernistiska prosan, är "40-talslitteraturen" en förträffliig konferencier. Stig Carlson och Ivar Ivre målar tidsbakgrunden knappt men ändå åskådligt, och både innehållskommentarerna och stilanalyserna är lättillgängliga väsentliga och klargörande. Man vill gärna att några SLS-cirkiar i höst toge upp en del av dessa författare. Det blir ett bra läsår för dem som med Carlson—Ivre som osynliga lärare stiftar bekantskap med Lars Ahlins "Tabb och manifestet", Sivar Arnérs "Plankbok borttappad", Gustaf Rune Eriks "Hänrycningens tid", Folke Fridells "Dod mans hand" (nu tillgänglig i billig PIB-upplaga), Stig Dagermans "Ormen" och Björn-Erik Höjers "Se din bild". Får man tid över, bör några kvällar ägnas åt samtal om romanens förnyelse, gärna med utgångspunkt från de diskussioninlägg hårom som finns samlade i boken "Nordiska diktare debatterar" (4:75 kr, KF:s förlag, Stockholm).

Ragnar Oldberg.

Hallänningarna drack över miljonen liter sprit under fjolåret

Konsumtionstoppen från 1920 är dock ännu ouppnådd

1,098,667 liter sprit och 174,542 liter vin hugsvalade förstiga halländska strupar under fjolåret, enligt de uppgifter, som lämnas i Systmbolagets i Halmstad verksamhetsberättelse. Av denna intressanta lektyr framgår också, att medelinköpet av spritdrycker per motbok och månad var 1,62 mot 1,50 liter år 1946.

Under fjolåret har 99,589 försändelser mot 106,957 år 1946 expedierats från bolagets försäljningsställen, varav 87,017 eller 87,4 proc. genom utlämningsställena. Bolaget konstaterar, att försäljningen av spritdrycker visserligen varit mindre än jämförelseåren 1920 och 1930 men större än 1940. Fjolårets försäljning fördelar sig med 993,603 liter genom utminutering, 47,885 genom egen utskänkning och 57,179 genom överlåten utskänkning eller summa 1,098,667 liter. I förfjol var totalsumman 979,940, medan konsumtionstoppen fortfarande nåtes 1920, då hallänningarna konsumerade 1,624,361 liter. Vintörsten ser ut att öka och tillfredsställdes i fjol med summa 174,542 liter. Året dessförinnan dracks 150,335 liter vin. Omsatt i likvida medel representerar all spriten betydande belopp. Spritdrycker, såväl de utminuterade som genom egen eller överlåten utskänkning försålda, uppgick i fjol till 13,593,556 kronor eller nära dubbelt så mycket som år 1920. Enbart utminuteringen representerar 11,629,764 kr mot 10,371,243 kr i fjol, då totalsumman uppgick till 12,041,554 kronor. Även vinet går till betydande belopp. Försålt vin uppgår till sammanlagt 1,745,734 kr, varav 1,401,643 genom utminutering. Även detta är en ökning jämfört med närmast föregående år. Motböckernas antal inom länet har ökat från 50,526 till 51,951. Dessa fördelar sig på följande sätt. Hel tilldelning 6,548 män och 12 kvinnor, begränsad tilldelning 40,318 män och 5,073 kvinnor. Under fjolåret utlämnades 3,625 nya motböcker och indrogs 2,200.

Mot bakgrunden av dessa siffror kan det vara intressant att skärskåda nykterhetstillståndet. I Falkenberg håller sig fortfarande denna statistik på en hedrande låg nivå. Antalet för fylleri anhållna och angivna personer inskränker sig således till 34 eller samma antal som 1946. Av de anhållna var endast 6 hemmahörande i Falkenberg. Någon tvångsintagning eller frivillig vård på alkoholistanstalt har inte behövt tillgripas.

I Varberg ökade fylleriförseelserna från 108 till 115 men av de anhållna var endast 33 hemmahörande i Varberg. Tre personer har tvångsintagits på alkoholistanstalt, medan en frivilligt intagits för vård å dylik anstalt.

Genom bolaget har en 25-öresinsamling för Rädda Barnenägt rum och allt sedan starten t. o. m. 1947 inbringat kr 68,410: 70. Bästa resultatet har uppnåtts vid Laholmsfilialen med 23,805 kr och därnäst kommer Falkenbergsfilialen med 15,812 kr.

Bolagets inkomster och utgifter balanserar på kr 898,081: 40.

Sydsvenska Dagbladet 100 år.

Sydsvenska Dagbladet Snällposten firade i onsdags sitt 100-årsjubileum med en minneshögtidlighet på Malmö rådhus. Tidningsföretaget delade därvid ut donationer på 70.000 kr., ett årligt pris på 5,000 kr. för litterär och kulturell gärning, nära 100 Patriotiska sällskapets guldmedaljer samt gratifikatoner till personalen. Vid minneshögtiden på Knutssalen i Malmö rådhus framfördes bl. a. en kantat med ord av Hans Dhejne och tonsatt av Sten Broman för soli, kör och orkester. Tidningen gav slutligen middag för inemot 500 gäster i Kungsparksrestaurangen.

Tarzan fyller 30, still going strong

Filmens Tarzan fyller i år 30 och fortsätter — fortfarande i Johnny Weissmüllers skepnad — sina eskapader i djungeln.

Lika litet nu som under de gångna 30 åren förekommer någon mer invecklad intrig, ingen tillrackad kärlekshistoria, utan storyn är enkel och lättfattlig, vilket gör att handlingen fattas varöden över, utan att man behöver vara kunnig i engelska.

Det är detta som är främsta orsaken till att Tarzan-filmerna haft nästan större framgång utanför än inom USA.

Uggleungen frågade sin mor:

— Hos vem skall jag gå i skola för att bli vis?

— Hos alla, mitt barn, svarade uggla. Hos de vara för att lära dig vad dårskap är och hos de daraktiga för att lise vad som är vishet.

PRENUMERERA PÅ LAHOLMS TIDNING!

Dagens namn:
ÅKE.

Solen går upp kl. 4.07 och ned kl. 20.11.

Morgondagens namn:
JONATAN.

Solen går upp kl. 4.05 och ned kl. 20.13.

Måndagens namn:
ESBJÖRN.

Solen går upp kl. 4.03 och ned kl. 20.16.

DAGENS DIKT:

Kastanjeträden trötta luta
efter regnet sina tunga
vita spirors blom.
Syrenernas
stora våta klasar
sakta gunga.
Skyggt och tvekande
börjar redan
näktergalen sjunga.
(VILHELM EKELUND.)

FÖRUTSEENDE.
En talare som sjöng lovsånger till naturen utbrast bl. a. i följande: Naturen är underbar. För miljontals år sedan visste den inte att vi skulle komma att bära glasögon, dock, se hur den placerade våra öron!

ÄVEN I MOSKVA
har damerna börjat lägga sig till med längre kjolar dock inte riktigt så långa som damerna i Amerika har förstås. Någon ordning får det vara.

Hertigen av Halland har gästat Halmstad.
Det är ganska tätt mellan hallandshertigen prins Bertils besök i Halmstad. Nyligen var han i Tylösand och spelade golf och på onsdagen var han där igen, denna gång på officiellt besök vid I 16, Hallands regemente, där prinsen nyligen utnämndes till major.

Det var första gången den nyutnämnde majoren var vid sitt regemente och bekantade sig med dess personal. Prinsen kom till Halmstad på onsdagsförmiddagen med tåg från Malmö. På centralen mötte landshövding Reimer Johansson, som skjutsade prinsen i sin Bucik upp till regementet.

Det är vetenskapligt bevisat om Läkerol

att den speciella, väl avvägda sammansättningen gör denna tablett
1) verksamt mot retningssymptom i mun. hals och strupe samt
2) lindrande vid hostretning

En lenande hinna — på bilden ungefärligt markerad med fetare linje — utbreder sig över slemhinnorna i mun och svalg.

På grund av rådande råvarulöge kan det hända, att Eder handlande tillfälligtvis kan stå utan Läkerol

Läkerol
Välgörande
Välsmakande ● Världsberömd

Läkerol tillverkas under ständig kontroll av Professorn i farmakologi (läkemedelslära) vid Uppsala Universitet, Med. Dr E. Louis Backman

F. AHLGRENS TEKN. FABRIK AB · LÄKEROLBOLAGET · GÄVLE · *Kungl. Hovleverantör*

i DAG

Det underbara vår- och sommarvädret har kommit tillbaka. Vi människobarn blir allt lätt otåliga. Det har väl inte varit stort mer än ett par veckors regn och svalväder, men på den korta tiden hann vi i alla fall bli grundligt uttröttade på regnandet. Och ändå var det nog välgörande för det som nu och växer och skall bli till livsuppehälle för oss alla. I dag skiner solen så att det står härliga till. Man kommer att tänka på två versrader i en dikt av Fröding: Vilken strålande gudomligt obeskrivbart vacker dag!

— — —

I vårsolens glans vill nog folk ha nya kläder på sig. I synnerhet är det kvinnorna, som har intresse för kläder, påstås det, men det är nog inte så säkert, att skapelsens herrar är mindre fåfänga än det täcka könet. Det kan ju tänkas, att fåfängan tar sig olika slags uttryck.

Våra gamla vänner Robin Hood och Boy har nu i vår fått nya "kläder", meddelas det från Monopolet. Dessa två gamla cigarrettmärken har nu börjat distribueras i nya förpackningar. Vi vill därmed, skriver Monopolet till oss, markera den nya "blend", som är resultatet av våra fabrikers ansträngningar att tillvaratagа imperietobakens förtjänster. I de nu tillverkade Robin Hood och Boy ersätter nämligen imperietobak (virginiatyp från Indien och Afrika) till viss del den nordamerikanska virginiatobaken. Våra lager av sistnämnda tobak är visserligen ganska goda, men eftersom vi på grund av valutasituatonen f. n. icke kan överblicka möjligheterna till kompletteringsköp, måste vi nu vara sparsamma med dessa lager.

— — —

En av de mest uppmärksammade svenska filmerna den senaste tiden är missionsfilmen Jag är med eder. Den har denna veckan visats i Laholm och publiktillströmningen har varit ovanligt stor. Den filmen var som en predikan och åtminstone styckvis äkta konst. Märkligt förefaller det därför, att Lewi Pethrus förbjuder den för sina församlingsmedlemmar. Nu har det meddelats, att avdelningschefen i Kooperativa förbundet Oscar Fischerström av Pethrus uppmanats lämna Filadelfiaförsamlingen därför att han sett "Jag är med eder". Det har denne ock så gjort, antagligen utan att ha känt sig som syndare för att han sett filmen.

— — —

Som våra läsare säkert erinrar sig hade vi i LT för några månader sedan en animerad diskussion om en eventuell sammanslagning av Hishults och Knäreds kommuner. Bl. a. kom diskussionen s. s. s. in på vägen Knäred—Hishult. Det var många små, små ord av kärlek, som sades från både knäreds- och hishultshåll.

Nu ser det nästan ut som om vägstriden skulle blossa upp igen. I dagens tidning finns nämligen en ny insändare om vägen Knäred—Hishult och den är ett svar på ett inlägg i frågan för några dar sedan.

Emellertd — det är en mycket vänskaplig träta, som råder om den vägen. Trots meningsskiljaktigheterna kommer den säkert att även i fortsättningen bli en förbindelse, som stärker vänskapen mellan de två socknarna, som båda är bra på var sitt sätt.

— — —

En sommarpremiär kan rapporteras från Laholms torg, nämligen att glassförsäljningen började i går. Glasshandlare är Verner Carlsson, som i år skaffat sig en ny fin kiosk på hjul. — Torgfontänen har nu varit i gång en vecka. På torget är det alltså nu så sommarlikt som det kan bli, bortsett från att sommarens blommor och frukter väl ännu inte börjat saluföras i torgstånden.

Petrus.

SLU

Möte och orientering i Veinge.
Veinge SLU-avdelning har möte i afton i Vingslätt. Efter förhandlingarna blir det musik av Hugos arkester. I morgon har man, som även framgått av annons, orienteringstävlan i Allared.

Ahla SLU-avd.
anordnar möte i kväll i Lagagården. Efter förhandlingarna musik av Anders Willys.

Ysby SLU-avd.
har möte i bygdegården i morgon kväll. The Boys spelar.

De gröna ögonen.

Novell av OVE EKELUND.

MIKAEL SATT ENSAM mitt på ängen. Solen sken så vackert, och det doftade från träden och blommorna.

Mikael tänkte, att det här var väl nästan lika härligt som i himlen.

Fast där fanns det förstås ännu vackrare blommor. Och änglarna flög omkring mellan träden, och borta vid porten var det väldig folkträngsel, för det dog ju många hundra människor i minuten. Och Gud Fader satt inne på ett särskilt litet kontor med brillor på nästippen och svettades och suckade och skrev in alla namnen i den stora boken så fort som Sankte Per hann ropa upp dem för honom.

Stackars Gud! Han såg trött och gammal ut, och rätt som det var blev pennskaftet alldeles tunnslitet, och så gick det av, och han fick fullt av träflisor i fingrarna.

Mikael tänkte, att Gud borde skaffa sig en fröken, som skrev på maskin åt honom — en sån där som häradsskrivaren hade. Eller åtminstone en reservoarpenna. Så slapp han sitta där och doppa ideligen, ideligen..

Det kunde ju var en guldpenna, som det kom guldskrift ur. Och skrivmaskinen kunde förresten också vara av guld — med diamanter och rubiner på knapparna. Och fröken, som skrev, hon fick förstås inte alls se ut som häradsskrivarns fröken — rödhårig och litet vindögd och klädd i en svart, blank klänning, som gick upp i ryggen hela tiden.

Nej, Guds fröken skulle vara den allra vackraste ängeln med det längsta, ljusa håret och de största, vita vingarna.

Just då gick fröken Alsterberg förbi på vägen.

Fröken Alsterberg var lång och smal och torr och svartklädd, hopsnörd ända upp till hakan. Hon stannade och såg förskräckt på honom. Så hötte hon med ett långt, benigt pekfinger och sa förmanande:

—Aj, aj, lilla gossen! Aldrig sitta på bara marken före midsommar!

Men Mikael satt kvar på den doftande ängen och tänkte. När det var så här varmt och skönt, då blev man väl inte sjuk för att man satt på marken, fast det var flera veckor kvar till midsommar!

Om en stund kravlade han sig upp och sträckte på sig. Han blundade mot solen och gäspade ett tag. Så gick han långsamt ner mot skogen.

Skogen var mycket bättre än ängen. Där var så tyst och lugnt, och man kunde se så många märkvärdiga saker, om man bara hade de rätta ögonen som Mikael. Troll och tomtar och underliga djur, som inte stod i några böcker. Djur med jättehuvuden och långa, ludna svansar. Och där behövde man aldrig möta fröken Alsterberg. Hon var visst rädd. Hon tordes inte gå i skogen.

Det doftade kåda och vår. Majluften stod dallrande i solskenet mellan de pelarraka stammarna.

Plötsligt kom en ljusgrön sky virrande. Ett fladdrande eldsvådehär försvann bakom ett mossigt stenblock. Han stannade och stirrade. Vad var det här för underligt?

Över kanten på blocket stack en bred och trubbig näsa fram, och ett par långsmala ögon lyste som gröna lanternor i halvdunklet. När flickan märkte, att Mikael upptäckt henne, satte hon i väg igen. Hon sprang som för livet, och det var något skrämt och gäckande i hennes blick, som på en gång retade honom och gjorde honom nyfiken.

Mikael rusade efter henne. Han snubblade och slant över rötter och stenar.

Snart fick han syn på henne. Hon låg på magen bakom en bergknalle, där det växte stora, violetta blommor, som han aldrig sett förut.

Mikael stod och såg på henne en lång stund.

Huldran! flög det i honom. Det är ju huldran! För en riktig människa kan det väl inte vara?

Han rev sig i nacken. Vad skulle han ta sig till med henne: Det är inte så lätt, när man bara är sex år Och hon där var väl minst tio — om nu huldror fyller år som vanligt folk..

Han satte sig ner på andra sidan berget och fortsatte att se på henne. Och där låg hon orörlig och bara glodde igen med sina stora, sneda, huldregröna ögon.

— Vad heter du? frågade han efter en liten stund.

Hon svarade inte.

— Hör du inte, vad jag säger?

Hon bara teg, blängde nyfiket och retfullt på honom med sina blanka ögon så det började gå runt i huvudet.

— Nu förhäxar hon mig! tänkte han.

Hans mormor hade berättat så många hemska saker om listiga, gröna huldror, som bor långt inne i skogen och förvänder synen på stora, starka karlar, så de blir alldeles matta och konstiga och gör allt möjligt, som de inte vill och inte menar..

Mikael blev rädd, vände kvickt ryggen åt henne och sprang hem så fort han orkade.

Hans pappa var på sitt kontor i stan. Emma hade gått ner till byn för att handla. Hon var så snäll och duktig, Emma. Hon sköte hela huset sen hans mamma dog. Emma den Enda brukade pappa kalla henne.

Solen bakade. Hela eftermiddagen lekte Mikael med taxarna i trädgården. Den lilla hette Täck och hade ett spaderäss under svansen. Det var mycket fint, sa jägmästarn.

På natten drömde han om huldran. Han drömde, att han var stor, och att de dansade på dansbanan vid korsvägen. Hon var den vackraste av alla flickorna.

Så snart han ätit frukost nästa dag, sprang han ut i skogen igen. Satte sig bakom bergknallen och tittade på huldran, som redan kommit dit och låg och liksom väntade på andra sidan.

Så konstigt det här är! tänkte Mikael. Jag tror vi tycker om varann. Fast vi inte kan prata. Och inga tecken gör hon heller. Men det går visst att tycka om ändå. Bara när man tittar lite på varann så här..

Skogen doftade.

Så vackert det är! tänkte han. Det är vackrare än på ängen. Det är nog lika vackert som i himlen. Huldran kan väl skriva på maskin åt Gud Fader.

Men då måste hon ju dö först, och det ville han inte. Han ville att hon skulle leva kvar på jorden så att han fick sitta där och se på henne varje dag.

En bra bit från berget låg en liten fallfärdig, grå stuga. Det steg aldrig någon rök ur den rangliga skorstenen. Varken människor eller djur syntes till i närheten. Och det fanns heller inga gardiner för fönstren. De spräckta rutorna var alldeles som döda. Där kunde hon väl inte bo?

Nej, hon brukade aldrig försvinna åt det hållet. Hon rusade rakt in i skogen. Ja, det var väl där hon hörde hemma..

En dag hade han med sig en påse karameller, som han köpt i handelsboden.

Mikael satte sig på berget, stack ner handen i påsen, tog upp en blå sidenkudde, vred och vände på den och förde den slutligen till munnen, mycket långsamt så att hon tydligt skulle hinna se den. Så stoppade han försiktigt in den mellan läpparna, sög vällustigt på den, blundade och smackade.

— Vill du smaka? frågade han rätt som det var och sträckte fram påsen.

Det var då det hände. Plötsligt rusade hon upp, störtade sig över honom som en stormvind, ryckte till sig påsen, sprang på virvlande fötter bort mot den gamla eländiga stugan och försvann pilsnabbt genom dörren med karamellpåsen hårt tryckt mot bröstet.

Dagen därpå talade kusken Eriksson på Nygård om för Mikael, att huldran hade tattarblod i sig och bodde hos sin nittioåriga faster i den gardinlösa, grå stugan, där det aldrig rök ur skorstenen.

Den kvällen grät han sig i sömn. Ingenting gör så förskräckligt ont som när den första kärleken dör.

Och nu fanns det ju heller ingen huldra i hans liv längre. För en huldra, som hade namn precis som vanligt folk — hon var väl ändå ingen riktig huldra? Och skriva på maskin åt Gud, det kunde hon nog aldrig få — hon som hade tagit alla karamellerna ifrån honom...

T. v. Norder port i Visby. Strax därintill ligger rikstingsplatsen. T. h. koret i S:t Nicolai ruin, i vilken SLU:s riksstämma skall öppnas.

Tretton portar leder in till rosornas och ruinernas stad

Till Visby skall man naturligtvis resa på sommaren. När rosorna brinner röda mot grå och vita kalkstensmurar och vildvinet flätar sina revor runt kyrkoruinernas pelare och valvbågar, då är Visby som vackrast.

Då myllrar det av människor på gatorna och torgen och i de smala, pittoreska gränderna innanför ringmuren. Guider med flockar av turister efter sig går från ruin till ruin, från minnesmärke till minnesmärke, och det surrar i luften av alla möjliga dialekter och språk. I hamnen utvecklas kvällar och morgnar ett brokigt liv,, när Gotlandsbolagets båtar kommer och går.

I få svenska städer är den historiska stämningen så förtätad som i Visby. Det är inte många steg mellan de historiska minnesmärkena. Först och främst är det den 3½ km. långa ringmuren med sina många torn och portar. Muren har på sina ställen en höjd av 5½ meter. Man stöter ständigt på den vid vandringar i staden, och överallt är anblicken av den imponerande. För att komma in eller ut i staden måste man passera genom någon av dess 13 portar. Endast på ett par kortare sträckor mitt emot hamnen är muren raserad, annars omsluter den hela staden.

Visby stads uppblomstring började med den tyska köpmansinvasionen på 1100-talet. År 1163 kom Visby under sachsarhertigen Henrik Lejonets protektorat. Därefter tillväxte staden hastigt i rikedom och makt. De tyska köpmännen fick snart det största inflytandet i staden och stiftade Gotlandsfararsällskapet, i vilket flera av de baltiska städerna sökte inträde. Därigenom kom Visby att bli en av de ledande städerna inom Hansaförbundet.

Höjdpunkten av rikedom och makt nådde Visby vid 1200-talets slut. Från denna tid härleder sig de kyrkobyggnader, vars ruiner nu ger åt Visby dess säregna stämning. Från 1200-talets senare hälft antas även stadsmuren härstamma. Någon exakt tidpunkt för murens tillkomst är inte känd. Däremot är det bestyrkt, att Visby stadsmur är ett befästningsverk.

Det är inte de ordinarie sommargästerna, som i år inleder främlingsströmmen från fastlandet till Visby och Gotland, utan det är medlemmar i den politiska bonderörelsens olika organisationer i rikets alla län, som kommer för att delta i bonderörelsens stämmor och ting, vilka som bekant hålles i Visby under dagarna 9—15 juni.

I en av stadens kyrkoruiner, S:t Nicolaus, skall SLU:s riksstämma öppnas, i en annan kommer SLU att anordna en ungdomsgudstjänst, och genom Söderport, inte långt från den plats där den gotländska bondehären 1361 tillintetgjordes av danskarna, kommer söndagen den 13 juni landsbygdsungdomen från Sveriges alla landskap att tåga in i det gamla Visby under fladdrande landskaps- och föreningsfanor och klädda i sina respektive hemorters folkdräkter. Nationaltåget går genom

Även själen har ögon.

Av INGVAR WAHLÉN.

I.

Det gråter i min själ,
ensamhetsgråter av sorg och svinnande hopp
som inte kan fångas i stunden
som inte sitter påtagbart
in min närhet
som inte ligger i min värmande hand....
död.... är det slut....
inte kan jag taga det och väga det
allt är inte materia
som man kan hålla i handen
viskande förnimma saligheten och tigga
tigga.... evighetstigga
om nåd
om nåd från allt som ligger över mig.

II.

Sitter jag inte ensam i rummet,
skriar inte väggarna
av ensamhet och svikna förväntningar
av nöd och själ som gråter....
Sorgen är väl det enda
som i längden kan hållas
fast i handen.
Som kan ses av själens ögon
och hållas av själens hand.
Det är väl i alla fall
det enda
det enda som man kan tro och känna.

III.

Känner jag kanske inte ensamhetsgråten inne i mig
känner jag kanske inte vilsenheten
och det strilande regnet i mitt hjärta....
i mitt hjärta som är svart av gapande ensamhet
av ensamhet och svidande hunger....
Det regnar i min själ,
regnar små nervösa droppar av min ensamhet
ger mig små styng av samvetskval men hopp
hopp som inte kan jaga dropparna
från min ensamma själ....
inte jaga dem undan så jag får frid....
frid.... vad är väl det....
i alla fall inte en själ som gråter.

RADIOPROGRAMMEN

LÖRDAG

Riksprogrammet:

7.00 Melodier i morgonväkten.
7.10 c. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt. Kontraktsprost Erik Bergman.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10—8.20 Frukostklubben.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Grammofonmusik
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar.
12.55 Tidssignal.
14.00 Flygkrönika av Hans Osteiius.
14.15 Konsert av Norrköpings radioorkester. Dir.: Heinz Freudenthal.
15.00 Rovnatt i maj. Ur »Guldräven» av Stig Cederholm. Uppläsning av författaren (Umeå).
15.30 Med Fönstret landet runt.
16.15 Frågor och svar om yrkesval.
16.30 Väderlek.
16.40 Den sjungande klassen. Sångspel för barn av K. A. Welin. (Repris).
17.10 Pianokompositioner spelade av Brita Hjort-Karström. (Malmö).
17.35 Axel Eriksson berättar om en rysk polarexpedition.
18.00 Helgmålsringning från Lovö kyrka i Uppland.
18.10 Grammofonmusik. 1. Uvertyr i italiensk stil (W. A. Mozart). 2. Deh wieni, non tardar, aria ur »Figaros bröllop» (W. A. Mozart). 3. Moment musical f-moll op. 94 nr 3 (F. Schubert). 4. Och ein Knab ein Röslein stehn ur »Friederike» (F. Lehár). 5. Perpetuum mobile (O. Nováček). 6. A room with a view (N. Coward). 7. Rumbafantasi. 8. Nu är den stund (C. Scott-G. Wersén). 9. Silverbäcken, schottis (A. Eriksson). 10. Vaxholm ettan, vals (Fagstad-Winter-Cederstrand). 11. Spansk zigenardans (Marquina-Mohr).
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Gammal dansmusik av di Zazzos kapell.
20.00 Att ljuga om överordnade. Kåseri av Olof Forsén.
20.20 Emmerich Kálmán: Ur operetten Hertiginnan av Chicago. Medverkande: Inga Sundström, Gösta Björling, Radiokören och Radiotjänsts underhållningsorkester. Dir.: Sune Waldimir. (Repris)
21.15 Alla vägar bär till Rom. Henrik Hahr berättar om dagens Italien.
21.50 Franz Schubert: Symfoni nr 7 h-moll (Den ofullbordade). Göteborgs radioorkester. Dir.: Tor Mann.
22.15 Nyheter och väderlek
22.30—23.15 Modern dansmusik.

SÖNDAG

Riksprogrammet:

7.30 Söndagsmorgon.
7.40 Sagohörnet. Hilde Nyblom läser en saga av Helena Nyblom.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Fransk lektion av Clara Westman Ostrogorsky.
8.40 The Brown Family. Engelsk lektion av Rolf Lundgren.
9.00 En glad ton.
9.25 Jordbruksnytt.
9.30 Växtskyddets mål och arbetssätt. Föredrag av fil. dr Thore Lindfors.
9.40 Besök på skogsvårdsskolan vid Kratte masugn.
10.00 Grammofonkonsert. 1. Max Bruch: Skotsk fantasi op. 46 för violin, harpa och orkester. 2. Dmitrij Sjostakovitj: Symfoni nr 6 op. 53.
11.00 Gudstjänst i Missionskyrkan, Västerås (Svenska Missionsförbundet). Predikan av pastor Sven Hasselgren, sånger ur Missionsförbundets sångbok: 488; 3: 1; 532; 394; 766. (Sv. ps. 210; 24: 1; 217; —; 407: 6). Kören sjunger: Helig kärlek (Carl Maria von Weber) och Heilige Ande (Emil Jonsson). Postludium: Kom, helge Ande, Herre Gud (Friedrich Wilhelm Zachau).
12.40 Nyheter, väderlek, tidssignal.
13.00 Per radio, film och tåg. Karin Förnström berättar om kanadensiskt folkbildningsarbete.
13.20 Ur »Två sliktled berätta» av Gordon Stiernstedt. Uppläsning av författaren.
13.50 Musik på söndagsmiddagen med Hälsinge regementes musikkår, dir.: Baltzar Bäckström. Gulli Edin, sång, vid flygeln: Arne Blomqvist (Gävle) samt grammofon.
15.00 Sliktgårdar. Föredrag av Sigurd Orjangård (Falun).
15.30 Grammofonmusik. 1. Uvertyr till »Fedra» (J. Massenet). 2. Ninon (P. Tosti). 3. Larghetto (Henselt-Zadora). 4. Serenad (Carpenter-Sassaas). 5. Den förtrollade butiken (Rossini-Respighi). 6. Tango (Poldowski). 7. Granada, vals (Larue-Lara). 8. Beguine ur »Negresco» (G. Tessmann). 9. Runnin ragged (J. Venuti). 10. Gud vet vem som kysser dig nu, vals (Howard-Nyblom). 11. Ma Cuba Ba, rumba (M. Miguel). 12. Hammar-Olles vals (Fryman-Iseborg). 13. Gazellenspringe, polka (H. Blum).
16.30 Väderlek.
16.40 Beethovenkonsert av Radiotjänsts symfoniork. Dir.: Tor Mann.
17.40 Ut till landet... Ett barnprogram om sommarglädje.
18.00 Musikandakt med vesper från Uppsala domkyrka. Medverkande: Uppsala domkyrkokör under ledning av Henry Weman. Liturg: Gustaf Adolf Danell. Vid orgeln: Henry Weman.
18.45 Ost eller öst och andra väderstreckord. Kåseri av professor K. G. Ljungren.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Om tradition och vardag i Bergen—Göteborg.
20.30 Jag är din... Olle Sivall sjunger till Curt Akerlinds ensemble.
21.00 Det lilla kineiska skåpet. Lustspel av Aldo de Benedetti. Översättning: Karin de Laval. Radiobearbetning och regi: Sandro Malmquist. Personer: Alberto Pieri, ingenjör — Erik Berglund. Francesca, hans fru — Margit Manstad. Paolo Varelli, advokat — Gunnar Björnstrand. Laura, hans fru — Irma Christenson. Cesare, betjänt hos Pieri — Tord Stål. Marcellesi, auktionsdirektör — Carl-Gunnar Wingård. Celeste Savi — Nils Ohlin. En främmande herre — Börje Mellvig.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.20—23.00 Malmö Kammarorkesterförening. Dir.: Carl-Olof Anderberg (Malmö).

MÅNDAG

Riksprogrammet:

7.00 Melodier i morgonväkten.
7.10 c. 7.25 Morgongymnastik.
7.45 Morgonandakt: Bibelläsning o. bön.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Skolradions korrespondenskurs i engelska.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter Ragnar Dahl och Walter Lindbom spelar populärt för två pianon.
12.30 Nyheter, väderlek, noteringar.
12.55 Tidssignal.
13.00 Per Henrik Ling. Scener av Torsten Petersson. (Skolradio.)
13.30 Gammal dansmusik av Sigurd Ågrens orkester.
14.05—14.30 På medelhavskryss med korvetten Najaden. En reseberättelse av C. H. Sjöcrona läst av Stellan Elliot.
16.30 Väderlek.
16.40 Hurra vad ni blir bra! Underhållning av flickor och pojkar för sjuka kamrater.
17.00 Den unga musiken: Karl-Birger Blomdahl. (Malmö.)
17.25 Tre lyriska debutanter. »Syrenernas nerlag» av Elis Elmgren, »Blå jord» av Hanserik Hjertén och »Mellan björk och katedral» av Gren Wretholm. Uppläsning av Willy Peters.
17.40 Grammofonmusik. 1. Kalmar regementes marsch (Friedmann). 2. Hobbyvisan (Thelmén-Dahlberg). 3. Hej stampa takten, schottis (G. Bergstrand). 4. Så är det om våren, cheri (Malm-Degerman). 5. Shauny o'shea (H. Martin). 6. Bayerische Hochzeit, vals (J. Riemer). 7. O lovely night (Teschemacher-Ronald). 8. Vals (Volkmann-Prihoda). 9. Militärmarsch Ess-dur op. 51 nr 3 (F. Schubert). 10. Der Wachtelschlag (L. van Beethoven). 11. Första satsen ur Sonat nr 6 G-dur för violin och piano (K. V. 301) (W. A. Mozart). 12. Recitativ och aria ur »Alceste» (C. W. Gluck). 13. Barnsymfoni (J. Haydn).
18.40 För tio kronor tvättvatten. Socialsekreterare Gabbi Holst Sömme från Nordnorge berättar.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter, väderlek. Dagens eko.
19.30 Romantik i dur. Kabaretorkestern spelar. Arr. och dir.: William Lind.
20.00 Utrikeshandel och valutor. Föredrag av docent Anders Östlind.
20.25 Omusikaliska herrn. Olle Strandberg presenterar skivor.
20.45 Konsert av Radiotjänsts underhållningsorkester. Dir.: Sten Frykberg. Solist: Albert Schneeberger, Schweiz, piano.
21.45 Svensk riksdagsreporter ser på Capitolium. Med Lennart Dansk på Helgeandsholmen i Washington.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.30 Stilhistoriska tvärsnitt. VII: Vad hände på 1850-talet? Radiorapsodi av Sten Broman.

FRIA ORD

VÄGEN KNÄRED—HISHULT.

Med ej så liten förvåning läste jag hr E. B.—gs insändare i Laholms Tidning för den 4 ds. Jag kan ej förstå att det varit på något sätt kränkande för Knäreds kommun att Jakob Bengtsson åtagit sig att bygga vägen för statsanslaget. Och jag finner det märkvärdigt då åberopade stämmoprotokoll finnes i bevar att den förbindelse, som Jakob Bengtsson utfärdade och jag omnämnde i min artikel, ej samtidigt kommit till rätta.

Det var under höbärgningen 1890, som jag och Elof Hansson arbetade hos Jakob Bengtsson med höet, då några knäredsbor kommo dit och hade ett långt samtal med honom. Av dem jag kände var Isak Nilsson i Kåphult, en släkting till Jakob Bengtsson som vi kallade "Postjanne" i Knäred (är ej riktigt säker på hans rätta namn) samt två till som jag ej kände från Knäreds socken. Den ene av dem var rätt storväxt och sade nästan ingenting. Den andre var liten och mager och verkade nästan vardagsklädd. Och han förde ordet nästan jämt. Jag tror han kallades Janne i backarna (eller något liknande). Så var det Jakob Bengtssons juridiska biträde Carl Svensson i Agård. Då dessa hade varit inne rätt länge blevo jag och Elof Hansson inkallade för att bevittna Jakob Bengtssons namnteckning å en handling som upprättats av Carl Svensson. Vi fingo läsa skrivelsen innan vi bevittnade namnet. Och den innehöll ett åtagande för Jakob Bengtsson att bygga knäredsvägen för det statsanslag som komme att beviljas eller 2/3 av de verkliga kostnaderna, utan penningtillskott av Knäreds kommun. Som Elof Hansson nu är död är jag villig om så skulle påfordras att med ed styrka denna uppgift. Att jag så väl minnes detta är beroende på att det sades att det var lättare härgenom att få stämmans medgivande för vägens byggande och såväl jag som Elof Hansson voro glada om bygget kom till stånd så vi fingo arbete, som det var ont om på den tiden.

Ovannämnda protokoll med däri åtagna förbindelser var ju nödvändigt om statsanslag skulle kunna erhållas. Om den handling, som jag bevittnat, blott var en fint för att få saken lättare ordnad kan ja vara möjligt. Och då blev det väl andra papper vilket jag ej känner till. Isak Nilsson i Kåphult var ju drivfjädern för företaget, men råd och upplysningar inhämtade han ofta hos Jakob B. som något genom Hishults socken byggt Ängelholmsvägen, varav Knäredsvägen är en fortsättning. Det är sant att det var tvist om hurudvida vägen skulle från Hishult fortsätta mot Knäred — eller mot Putsered. Men det var ej Jakob B. utan nämndemannen Anton Persson i Kornhult jämte byarne däruppomkring, som stredo för Putsered, dit de skulle ej få så långt vid en blivande station. Först stakades Knäredsvägen från Hishult 1 km. mer åt väster och väster om Kåphults by, där den kommit att bliva mycket jämnare och billgare att bygga. Men häremot arbetade både Isak och Jakob intensivt, då båda hade nytta av vägen för sina ägor, där den byggdes och blev även 1 km. kortare.

Jag har aldrig påstått att ej Knäreds kommun bidragit till kostanden. Utan att Bengtsson åtog sig att bygga vägen för statsanslaget och att han enligt egen uppgift därå gjorde förlust. Så jag hoppas att genom mitt långa svar, som kanske verkar tröttande, kommer hr E. B—g och andra att förstå att min artikel om "en utdöd hemslöjd" i viss mån missuppfattats. Det var ej avsett att verka "som ett hugg mot Knäreds kommun". Jag har arbetat i Knäred ett par år utan konflikt med en enda knäredsbo, vilket förhållande jag hoppas skall fortsätta även om meningar kunna vara olika i vissa saker.

Högaktningsfullt

C. O. Nilsson.

Riksdagsdebatt:

Det är för mycket dalt med brottslingar av olika slag

STOCKHOLM

Denna helgdagsafton brusar för riksdagens del betyda dagslånga arbetspilena, men den här gången såg det ut som om man skulle slippa kvällsplenum. Föredragningslistorna var ovanligt magra och upptog inga större tvistefrågor.

Första kammaren började med två interpellationssvar, båda av justitieministern. Fröken Ebon Andersson (h), som interpellerat om gift kvinnas medborgarrätt, fick det besked att hr Zetterberg inte ämnar separat sätta i gång den av riksdagen begärda utredningen på denna punkt. En sådan undersökning bör nämligen ingå i det nordiska gemensamma lagstiftningsarbetet.

I första kammaren invände fröken Andersson att man borde bryta loss utredningen om den gifta kvinnans medborgarrätt eftersom den nordiska utredningen tycks dra ut på tiden. Ett stort antal kvinnor har det bekymmersamt därför att de förlorat sitt svenska medborgarskap genom i många fall blott några få års äktenskap med utlänningar.

Ungdomsbrottligheten var ämnet för den andra interpellationsdebatten i första kammaren. Statsrådet Zetterberg svarade högermannen Bergh i Luleå att strävandena att minska brottligheten hos ungdomen självfallet står i centrum för allt arbete inom straffläggstiftning, straffrättskipning och fängvård. Atalseftergift är ett privilegium för mindre svåra brottslingar som uppriktigt vill bättra sig. De många rymningarna har i den allmänna diskussionen väckt en undran över hur straffverkställigheten fungerar.

Emellertid göres de flesta rymningarna av sådana som sitter på de gamla slutna anstalterna med höga murar och inte från den öppna vården, där chanserna att slicka iväg är stora. Hr Zetterberg ville tolka detta så att klientelet på de slutna anstalterna blivit sämre genom att bestämmelserna om villkorlig dom låter den bättre delen av klientelet hamna på öppna anstalter. Fängvårdsmyndigheterna försöker dock finna nya medel att förebygga rymningar.

Första kammarens debatt om ungdomsbrottligheten fortsatte efter justitieministerns svar med ett inlägg av interpellanten Bergh i Luleå. Han anmärkte att det i allmänhet råder väl stor benägenhet att betrakta lagbrytare som patienter. Visst finns det psykopater bland detta klientel, men hur skall man kunna dygga upp en vilja till hederligt liv hos en ung person om man samtidigt låter honom förstå att han är offer för impulser som han inte kan behärska? Skyddshemledningarna måste utrustas med tillräckligt stora disciplinära befogenheter för att kunna fylla sin uppgift. Atalseftergiften måste användas med stor urskillning. Hr Elofsson i Vä (bf) tyckte att det nog dallas för mycket med brottslingar av olika slag. Det är bättre att internera en person sen gång på gång gör sig skyldig till samma sorts brott.

Regeringens förslag att staten provisiskt skall lämna ersättning för skada som vållas av rymlingar från vissa anstalter godkändes i princip, men kamrarna fattade olika beslut om motiveringen.

Konstitutionutskottets förslag om en allsidig och förutsättningslös utredning om beslutande folkomröstning i statliga angelägenheter bifölls utan debatt. Densamma blev fallet med förslaget om sammanslagning av ABA och SILA.

Riksdagen biföll regeringens förslag att GDG:s järnvägar införlivas med SJ från den 1 juli och att även Västra smalspårsnätet förstatligas.

Kölista för annonsörer

En dansk affärsman insände nyligen en annons till Times. Till svar fick han en skrivelse, i vilken man beklagade att annonsen inte kunde införas förrän om sex eller sju veckor. Tidningen har fått lägga upp kölistor för annonsörerna, och den svåra pappersbristen gör att även viktiga rubrikannonser måste vänta bortåt två månader.

Den rikligaste honungsskörden

per övervintrat bisamhälle lingo i fjol biodlarna på Gotland eller 21 kg. medan riksmedeltalet var 11 kg. Enligt uppgifter från 90 proc. av Sveriges biodlares riksförbunds 31,000 medlemmar blev den totala honungsskörden 1,956,268 kr. I Hallands län blev honungsskörden 47,273 kg., eller 6,7 kg. per övervintrat samhälle.

AMERIKAN DRICKER DUBBELT SÅ MYCKET SPRIT SOM SVENSK.

I USA är konsumtionen pr invånare av spritdrycker, vin och öl mer än dubbelt så hög som i vårt land, upplyser Tidskrift för system bolagen.

Förenta staternas medelkonsumtion per person uppgick år 1946 till 7,6 liter mot Sveriges 3,1 liter. Efter spritförbudets upphävande år 1933 fick varje stat rätt att själv besluta under vilka former handeln med rusdrycker skulle tillåtas. Därigenom har USA fått en rik provkarta på olika försäljningsformer. Sammanfattningsvis kan emellertid konstateras, att försäljningen i det stora flertalet stater är fri i den bemärkelsen att någon viss gräns för inköpens storlek ej finnes.

Sedan 1935 har konsumtionen pr invånare i USA ökat i fråga om spritdrycker med 112 procent, för vin med 182 och för öl med 76 procent. I Sverige har spritkonsumtionen under samma tid ökat med 10 procent och av vin med 45 procent medan ölkonsumtioen har gått ned med 3 procent. Den höga alkoholkonsumtionen i Förenta Staterna har kraftigt ökat brottsligheten och satt sina spår i olycks fallsstatistiken.

Var fjärde motorfordonsförare och gångtrafikant som under 1945 dödades i trafikolyckor hade varit berusad. Ett förhållandevis stort antal av de anhållna är kvinnor.

TOP HAT

BASKER VILLE

Av okända föräldrar

Roman av BERA FALK

(16)

KAPITEL 11.

— Så länge fru Ekberg är nöjd med mig vill jag ansträngа mig till det yttersta för att sköta mina åliganden, förklarade Eva med övertygelse. Vad skulle förresten kunna komma i min väg på Nordhaga, som vore i stånd att rycka mig härifrån, om jag bara får stanna kvar?

— Minst av allt tvivlar jag på er goda vilja, mitt barn, genmälde fru Ekberg. Och jag önskar, att jag fick behålla er precis sådan som ni nu är den tid jag har kvar att leva. Ni uppträder städse så fint och hänsynsfullt och riktigt gissar er till mina önskemål, och detta sätter jag stort värde på. Men räck mig nu en sömntablett, lilla Eva, jag behöver en sådan i kväll för att kunna somna. Och jag ska försöka att inte väcka Eva med ringklockan i natt.

Eva hade nyss uträttat ett ärende hos Anna i Backatorp, socknens duktigaste väverska, som ofta hade arbete att utföra för herrgårdens räkning. Den unga flickan kände sig så lätt och glad till sinnes, där hon långsamt gick vägen fram mot Nordhaga. Hon njöt i fulla drag av den vackra naturen, som fångade ögat åt vilket håll hon än vände blicken. Rätt som det var hörde hon ljudet av ett annalkande åkdom bakom sig. Utan att vända sig om gick flickan ett par steg närmare dikesrenen och fortsatte sin vandring, men plötsligt hörde hon patron Ekbergs röst:

— Vad i all världen betyder det att fröken Eva befinner sig så långt hemifrån?

Ekberg höll in hästen, och Eva upplyste om det ärende, som föranledde hennes vandring ute på landsvägen.

— När vi nu så här oförmodat stött samman, blir det väl ingen annan råd för en ensam liten vandrerska än att stiga upp i giggen och åkande fortsätta färden fram mot Nordhaga, sade Henning Ekberg i smått skämtsam ton.

En aning tveksamt stod Eva kvar på dikesrenen. Men den unge mannen sträckte ut sin hand mot henne med uppmaningen:

— Se så, kom nu bara upp! Sannerligen verkar det inte, som vore ni rädd att åka hem i mitt sällskap.

Eva log, och snart satt hon vid Ekbergs sida i åkdonet. I sakta skritt lät han hästen trava landsvägen fram en stund, innan han vände sig till Eva med orden:

— Gamle Svarten, som jag spände för i dag, för att han skulle få lite motion, behöver ta igen sig en stund, ty han har travat nära två mil i dag. Och detta kan fresta på en gammal utsliten hästkrake. Men ni kommer i alla fall fortare hem än att gå till fots.

Så tystnade den unge mannen. Inte heller Eva yttrade ett ord. Men plötsligt vände sig Ekberg mot Eva och sade småleende:

— Säg, vad tänker ni på, eftersom ni allt emellanåt ger mig en sådan där liten skygg och förstulen blick?

Eva rodnade lätt vid denna fråga.

— Å, på just ingenting.

Henning Ekberg skrattade.

— Ni tycker kanske, att jag ser förfärligt farlig ut?

Nu måste även Eva le.

— Varför skulle jag tycka det?

Men plötsligt blev hon allvarlig igen, då hennes ögon mötte den unge mannens, ej så litet beundrande blick. Hon slog ned ögonen, och rodnaden på kinderna blev starkare.

— Vad kan det bero på, att ni alltid verkar så skygg och rädd vid åsynen av mig, fortfor Ekberg. Så farlig ser jag väl ändå inte ut. Blott jag yttrar det alldagligaste ord till er, får ni en riktigt fozskrämd blick i ögonen.

— Jag har fått för mig, att det vore bäst om patron inte alls ville lägga märke till min ringa person, svarade Eva lågt.

— Men vad är det då som inträffat, eftersom ni kommit på sådana tankar? Vem som helst måste lägga märke till er. Förutom det att ni ser ovanligt bra ut, verkar ni så god och tilldragande. Men, återtog han småskrattande, jag förstår, att det är hustyrannen Kristin, som spelar en dominerande roll i detta konstiga fall.

— Kristin tyder den obetydligaste artighet från patrons sida, när det gäller mig, till det värsta, sade Eva sakta och undvek den unge mannens ögon. Till exempel, då patron gick efter en stol åt mig ute på verandan i går eftermiddag, och hon råkade få se detta, blev orsaken till obehag för mig. Kristin lät mig veta, hur illa det passade sig för en flicka i min underordnade ställning, att låta husets herre passa upp mig. Och hon kan säga saker och ting på ett så gränslöst sårande sätt.

— Och för att slippa den elaka kvinnans anspelningar, vilka jag förstår går ut på att ni genom förföreleskonster söker väcka intresse, anser ni det klokast att helt och hållet undvika både att sammanträffa och tala med mig. Det var således tanken på Kristin, som nyss gjorde er så tvekande, då jag bjöd er att stiga upp i giggen?

— Ja, så var det, sade Eva med en lätt skälvning i rösten. Men djärvare fortsatte hon:

— Det kan nästan vara onödigt att Kristin får vetskap om att jag åkt hem.

Henning Ekberg lade handen på Evas arm, och därvid drog hon sig en aning ifrån honom. Men utan att fästa sig därvid, och fortfarande med handen på hennes arm, sade han:

— Jag förstår mycket väl er rädsla för Kristin. Och är det nu så, att ni inte önskar låta varken den ene eller andre få vetskap om den här illa oskyldiga åkturen, låt oss inte alls beröra den vid hemkomsten. Jag stannar vid hagen, där unghästarna gå på bete, och ni kan fortsätta att gå fram till gården. Blir det bra så?

— Ja, detta blir nog det bästa, log Eva, i det hon drog en suck av lättnad.

Henning Ekberg skrattade.

— Efter er lilla hjärtesuck att döma, så anser ni det visst ha varit rena rama oturen att ha mött mig ute på landsvägen. Men ni får väl ändå medge, att det skulle ha varit både elakt och oartigt av mig, om jag åkt förbi er och ni fått fortsätta att traska den långa vägen hemåt?

— Men nog hade jag orkat med den promenaden, skrattade Eva tillbaka.

(Forts.)